БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

48-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 237 (13587)
1971 оной октябрийн 6, среда

Сэн 2 мүнгэн

...УРЫСӨӨЕ ...ДЭР БУРИ ...ҮТЭЛБЭРИЛХЭ

...мүрысөөнэй эмхидхэлые саашадань һайжаруулха ту... ...ЦК-гай тогтоолые республикымнай хүдөөгэй ажалшад ...таатайгаар хүлеэн абаад, мүнөө эдэбхи ехэтэйгээр зүб... ...байһаар. Иимэ асуудал ойрын үдэрнүүдтэ партиин рай... ...нумүүд, коммунистнуудай суглаанууд дээрэшье, нюта... ...зүблөөнүүд, ажалшадай хамтын суглаанууд дээрэшье ...халуун хөөрэлдөө үүсхэнэ. Тинхэ ёһотойшье ха юм. Юуб ...мүрысөөн, үнэхоорөө, бүгэдэ арадай хүдэлөөн, манай ...культурые саашадань хүгжөөхэ үндэһэн шухала эрхэ ...манай түсэб, уялгануудые амжалтатайгаар дүүргэхэ ...болонхой.

...Центральна Комитет дурсагдаһан тогтоол соогоо со... ...бүри һайнаар эмхидхэдэг болохые, энэ талаар ушар... ...нуудые түргөөр усадхахые партийна, советскэ, проф... ...комсомолой организацинуудые уялгалаа.

...кымнай хүдөөгэй партийна комитедүүд, партийна эхин ...нууд социалис мүрысөө эмхидхэхэ, хүтэлбэрилхэ талаар ...дүршэлтэй, шадабаритан болонхой. Гэбэл, партиин Кабан... Мухар-Шэбэрэй райкомууд, эндэхи колхоз, совхозуу... организацинууд социалис мүрысөө эмхидхэжэ, нии... ...хүгжөөхэ талаар горитой амжалта жэл бүри туйла... ...онгүй, Зэдын хонишодой мүрысөөн тухай хэдэн үгэ.

...хонишодой мүрысөөнэй аша үрэ хэр ехэб гэбэл, нэгэ ...руулхада болоно. Хэдэн жэлэй урда тээ «Зууһаа—зуу!» ...республика доторнай гараа бэлэй. 1968 ондо энэ аймаг... ...оройдоол 7, 1969 ондо — 23 хүн хүсөөд байгаа һаа, ...70—71 онуудта 60 хонишод зууһаа зуун хурьга абадаг ...гол удхань — хонидой тоо толгой олон арбаад мян... ...ноохон, мяхан олон мянган центнерээр нэмэгдэжэ ...ашаар лэ Зэдын аймаг хони үсхэбэрилхэ түсэб, уялга... ...бүри дүүргэдэг болонхой. Тинхэдэ мүнөө жэлэй тарая ...рошье Зэдын тараашадай үгэ бүхы республика соомнай ...тараашадай, механизаторнуудай хүсэтэ хүдэлөөе дэлгэрүүл... ...хүдэлмэри түргэдхэһэн, шанарыень һайжаруулһан ...мүрысөөнэй долгин мүнөөшье болотороо замхаагүй. Рес... ...һаалишадай, мал адуулагшадай, мал шахан таргалуу... ...мүрысөөн дэлисэ ехэтэйгээр дэлгэржэ, мүн лэ бага бэшэ ...улагдана гээшэ. Эдэ бүгэдэ юундэ дурдагданаб гээ һаа, ...мүрысөөн болбол ажахыемнай хүгжөөхэ ехэ хүсэн байха... ...нитын зөөридэ, хамтын хэрэгтэ үнэн сэхээр, коммунис ...дадаг байхаар хүнүүдые хүмүүжүүлхэ онол арга мүн гэ... ...бэшын һургаалые үшөө дахин баримталха хүсэл түрэнэ. ...партийна организацинууд энээндэ үдэр бүриин анха... ...жын оролдолго гаргажа байхань тон шухала гээшэ ааб ...мүнөө, КПСС-эй XXIV съездын Директивэнүүдые, ...жэлэй түсэбүүдые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө ...мүрысөөнэй дэлгэрээд байһан сагта энэ хэрэг онсо ехэ ...болонхой. Республика доторнай Агуухэ Октябриин ...54-дэхи жэлэй ойн хүндэлэлдэ социалис мүрысөөн бүри ...ржэ, үдэрһөө үдэртэ хүсэ нэмэнэ. Хүдөөгэй ажалша... ...элдэб олон янзын түхэлтэй, онол аргатай юм: малшад ...шэмэ ехэ болгохын, малдаа элбэг тэжээл бэлэдхэхын, ...һайнаар бэлэдхэхын түлөө; тараашад — тарая хуряал... ...хын, һайн үрэһэ хүрэнгэ хаахын, ороохо тарая гүрэндэ ...түсэбөө дүүргэхын түлөө тэмсэнэ. Энэ хүдэлөөнэй ман... ...партийна организацинууд, коммунистнууд ябалсана. Тиихэ ...хадаа тэдэнэй сэхэ уялга мүн.

...зарим газарта социалис мүрысөөндэ һаналаа табихагүй, ...ехэ болгохо, удхыень гүнзэгырүүлхэ, түхэл маягыень ...хүнүүдэй сэдьхэл татасатай болгохо тушаа оролдохо... ...рхэдөө, мүрысөөе тоохогүй ябадал гарадаг байна гэжэ ...ЦК-гай тогтоол дотор заагдана. Иимэ дутагдал манайшье ...үсөөн бэшэ колхоз, совхозуудта үзэгдэдэг гэжэ хэлэл... ...республикын аймагууд, ажахынууд хоорондоо мүры... ...Теэд мүрысөөнэйнгөө ябаса тухай хоорондоо хэлсэдэг... ...гүй, һайн дүршэл халан абаха гэжэ оролдодоггүй ушар ...бии.

...дутагдалнуудые усадхаха зорилгоор социалис мүрысөөндэ ...нуудай түрүү үүргые дээшэлүүлхэ, захиргаанай ажал ...хаха эрхэеэ хүсэдөөр хэрэглэхэ зэргэтэй гэжэ КПСС-эй ...Комитет райкомуудта, партийна эхин организацинуудта ...бэн байна. Хэрбээ партийна организацинууд мүрысөөе ...хүтэлбэрилжэ, тэрэниие һайжаруулха тушаа үрэ ехэтэй ...дые саг үргэлжэ бэелүүлжэ байгаа һаань, тэрэ амжалта... ...Партийна организацинууд мүрысөөнэй демократическа ...үргэдхэжэ, тэрэнэй дүнгүүдые, мүрысэхэ гурим, түрүү... ...ршуулха хэмжээнүүдые зүбшэн хэлсэлгэдэ, шадаал һаа, ...дые хабаадуулха уялгатай. Энэ талаар мүн ехэ дутаг... ...Зарим газарта социалис уялганууд колхозой правлени... ...дирекцидэ зохёогдоод, саашаа гарадаггүй ушар үзэгдэ... ...мүрысэхэ хүнүүдһээ эхи абаха ёһотой гээд дурсагда... ...дотор онсо заагдана. Мүн мүрысөөнэй ябаса саг үргэл... ...дээсэгдэжэ, үрэ дүнгүүдыль сасуулагджа, һайн, түрүү ...олоной баялиг, ажалаа һайжаруулха онол аргань боложо ...

...партийно-эмхидхэлэй, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри онсо һуу... Партийна, ажахын хүтэлбэрилэгшэд ажал хэрэгэйнгээ яба... ...коллективүүдтээ ходо мэдээсэжэ, һайн, муу талыень сэхэ ...дутагдалнуудаа усадхаха тушаа хэмжээнүүдые абажа ...мүрысөөнэй үрэ дүнгүүдэй тон ехэ байхань дамжаггүй. ...хэмжээнүүд — мүрысөөнэй эмхидхэл һайжаруулха ...нүүдэй нэгэн. Илангаяа түрүүшүүлые алдаршуулха, ...болохо асуудалда партийна организацинууд үдэр ...ёһотой. Нэгэн хамта тэдэнэй дүй дүршэлые олоной ша... ...гэшэ нэн түрүүнэй уялга мүн. Энээнэй ашаар лэ ...туйлагдадаг ха юм.

...байгуулалтын хэрэг — олон миллион хүнүүдэй хэрэг. ...элсүүлхэ, зоригжуулха, эмхидхэхэ, хүсэн — социалис ...мүн. Тиимэһээ партийна организацинууд, ажахын хүтэлбэ... ...дэ үдэр бүриин анхарал хандуулжа, һайнаар эмхид... ...үрыень бүри ехэ болгохо талаар зохихо хэмжээнүүдые ...уялгатай.

КОМБАЙНАЙ ЖОЛООШОН—БРИГАДИР

Намарай эхин — сентябрь һара дүүрэжэ, Худагын Хонхорой тараалагнай шэниисэ хадагдажа, полинь холоһоо зурыжа, шарлаи харагдана. Мүнөө жэл Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой тараан урдахи жэлнүүдэйхиһээ жэшээлэшэгүй һайнаар ургаһан байна. Ажахын механизаторнууд шэниисынгээ баян ургаса гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряажа абахаар оролдоно.

— Гектарай дунда зэргээр 25 центнер тараан хуряагдана. Энэ полимнай нүгөөдэһөө һураггүй һайнаар ургаһан юм. Минеральна үтэгжүүлгын аша үрэ ехэл байна даа,— гэжэ нэгэдэхи тракторно-тараан ажалай бригадын хүтэлбэрилэгшэ Лубсан-Доржи Цыденов хөөрэнэ.

Мүнөө эндэ хоёр бригадын 8 комбайн нэгэ бүлэг болгон, һаадгүйгөөр хүдэлгэгдэнэ. Шэниисын сабшалгада үнинэй комбайнернууд Мухамедхан Ахметшин, Ардан Далбаев, Дамба Бадданов, Дагим Ванжилов, Чойсурун Бубеев ба Ринчин-Доржо Балданов гэгшэд халаанайнгаа даабариие холо үлүүлэн дүүргэжэ, эрхим амжалта туйлана. Мүн баалнуудые суглуулан сохилгодошье шалгарһан түрүүшүүл эндэ олон.

— Юрэдөө, комбайнернууд ажахыдамнай олоор дуталдана. Яахабди, хэнэй ерэхые хүлеэжэ һуухабибди. Лубсан-Доржодол адли комбайнай жолоо барижал ябагдана, — теэд нүгөөдэ бригадын бригадир Цырен-Доржо Гармажапов энеэбхилэн ярина.

Үнэхөөроошье энэ полиин шэниисэ үндэрөөршье, үдхэнөөршье ургаа. Баалнуудыень суглуулһан комбайнуудай ороохо сохихо агрегадынь хододоод «хахажа», урагшань түргөөр ябуулнагүй. Энээнһээ боложо комбайнернууд агрегадаа аалихан «дугшуулна». Нэгэ талаараа һайншье гэжэ һанахаар. Юуб гэхэдэ, ороохо тараяниинь гээлтэ хоролтойгүйгөөр хуряагдана бшуу.

Эдэ үдэрнүүдтэ Цагаатын, Түбэй тоог дээрэ бүхыдөө 6 мянган центнер ороохон буулгагданхай. Эндэ комбайнһаа асарагдаһан шэниисэ сэбэрлэхэ хүдэлмэри гүргөөр ябуулагдажа, зернопультнуудай, трактор, машинануудай абяатайгаар хүршэгэнэхэнь холуур сууряатана.

Һүүлэй дүнгөөр колхозой механизаторнууд сабшагдаһан 1248 гектар шэниисынгээ 300 гектарай баал суглуулжа сохёо. Һалын хура бороодо ехээр һаатабашье, мүнөө бии хүсэеэ гарган оролдоо.

— Байгша ондо колхозоймнай механизаторнууд 2875 гектарай шэниисэ, 1450 гектарай обёос хадаха түсэбтэй юм. Тингэжэ бүхыдөө 70 мянган центнер ороохо гэхэ гү, али гектарай дунда зэргээр 16 центнер тарая абаха байнабди. Энэмнай жэншэдгүй дүүргэгдэхэл байха. Машина, техникээ һаадгүй ашаг ехэтэйгээр хүдэлгэхые оролдонобди,— гэжэ колхозой агроном Александр Лубсанович Доржиев баяртайгаар мэдүүлнэ.

В. ЖАРКОЙ.

Зэдын аймаг.

ЗАГАРАЙН АЙМАГАЙ Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой дүй дүршэл ехэтэй түрүү комбайнер Владимир Васильевич Савватеев энэ жэлэй тарая хуряалгада эрхим һайнаар ажаллана. Мүнөө Владимир Васильевич 230 гектарай тарая хадаад байна.

Е. ЗАХАРОВАЙ фото.

Совхозой механизаторнууд энэ намарай сагай уларилай бэрхэшээлнүүдые эрэлхэгээр дабан гаража, эдэ үдэрнүүдтэ тарягаа хадажа дүүргэбэ. Бүхыдөө 3800 гектар тарягаа бүхыдэнь хүлһөө буулгажа, 2200 гектар үлүүнь хуряагдажа абтаа. Тэрэ тоодо мянган гектар тарая комбайнаар сэхэ хуряагдаһан байна.

1600 гектар тараан баалда хэбтэнэ. Комбайнернууднай энэ тарягаа октябриин 6—7

ТАРЯАГАА ХАДАЖА ДҮҮРГЭЭБДИ

хүрэтэр хуряажа сүм дүүргэхээр оролдоно. Теэд ажалдамнай ехэ бэрхэшээлнүүд ушарна, комбайнуудһаа тарая зөөхэ автомашинанууд дуталдана. Аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй 15 автомашина тарая хуряалгада хүдэлхэ байһан аад, оройдоо 8-ниинь ажаллана.

Н. МЕЛЬНИКОВ,

Сэлэнгын совхозой директор.

Республикын колхоз, совхозуудай гүрэндэ мяха, һү, үндэгэ, ноохо тушааха жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ тухай

1971 оной октябриин 1-нэй мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Мяхан	Һүн	Үндэгэн	Ноохон
Баргажанай	62	106	107	106
Баунтын	80	81	—	—
Бэшүүрэй	52	84	93	91
Зэдын	64	88	88	99
Яруунын	64	78	78	97
Загарайн	65	81	141	97
Захаминай	76	88	66	99
Кабанскын	84	88	143	—
Хэжэнгын	30	83	54	94
Хурамхаанай	44	94	117	95
Хяагтын	75	91	135	102
Мухар-Шэбэрэй	60	83	106	92
Ахын	94	130	—	98
Прибайкалиин	78	80	100	—
Хойто-Байгалай	52	199	—	—
Сэлэнгын	48	79	36	98
Түнхэнэй	43	82	170	103
Улаан-Үдын	72	84	129	103
Хоринн	39	93	102	93
Республика бүхыдөө	62	86	104	97

СТУДЕНТНЭР ТУҺАЛНА

Нарһатын совхозой нэгэдэхи отделениин тараанай тоог дээрэ ороохо арилгаха, хиидхэхэ ажал үдэр һүнишье замханагүй. Мүнөө үедэ ажахын хүдэлмэришэд 2 мянган тонно эрхим шанартай хүрэнгын ороохо сэбэрлэжэ, амбаар, складуудтаа хадагалба.

Ороохо тарая арилгаха хүдэлмэридэ Улаан-Үдын багшанарай училищиин 3-дахи курсын студентнүүд хүдэлжэ байна. Комсомолшууд Г. Прутовая, Л. Иванова, Н. Жданова, Л. Федотова болон бусад ажалдаа анхаралтайгаар хандажа, халаанайнгаа нормые үлүүлэн дүүргэнэ. Машинист Иван Минеев даажа абаһан оньһон техникээ һайнаар харууһална, тиимэһээл ороохо арилгаха хүдэлмэри урагшатай һайн ябана бшуу.

Тус училищиин 16 басагад мүнөө үедэ зеленкын бухал табина.

В. БАЙБОРОДИН.

Яруунын аймаг.

Н. В. ПОДГОРНЫЙ РАНГУНДА БУУГАА

РАНГУН. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный ДРВ ошожо ябаха зуураа, эндэ буугаа. Тэрэ совет оронойпартийно-правительственна делегациие толгойлжо ябана. Рангунда Н. В. Подгорный Бирманскэ союзай революционно Соведэй Түрүүлэгшэ, премьер-министр генерал Не Вин гэгшэтэй уулзаа.

Хөөрэлдөөнэй үедэ Совет Бирмэ хоёрой хоорондохи харилсаанай асуудалнууд, тэрэшэлэн уласхоорондын шухала асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ.

Зүбшэн хэлсэгдэһэн олон асуудалнуудаар хоёр талын хараа бодолнууд адли байгаа гэжэ онсолон тэмдэглэгдэнэ. Дотоодын хэрэгтэ хамааралсахагүй, бэеэ даанхай байдал ба хилэнүүдые хүндэлхэ ёһо гуримуудай үндэһэ һуури дээрэ СССР ба Бирманскэ союзай хоорондо хани барисаанай ба олон талын холбоо, харилсаануудые саашадань хүгжөөхэ, бэхижүүлхэ хүсэлтэй байһанаа хоёр тала мэдүүлээ.

Бирманскэ союзай революционно Соведэй Түрүүлэгшэ, премьер-министр, генерал Не Вин СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорнын хүндэлэлдэ сайлалга хээ. Совет делегациин Бирмэдэ ерэһэн ушар хоёр оронуудай хоорондохи хани барисаае, бэе бэеэ хүндэлдэг ёһо гуримые бүри ехээр бэхижүүлнэ гээд генерал Не Вин сайлалга дээрэ мэдүүлээ. Советскэ Союзһаа Бирмын абадаг техническэ, экономическа туһаламжые тэрэ үндэрөөр сэгнээ.

Сайлалга дээрэ Н. В. Подгорный харюугай үгэ хэлэхэдээ, амгалан ёһоор зэргэ оршон байха ёһо гуримуудта, арадуудай сүлөөтэйгөөр, бэеэ даанхайгаар хүгжэхэ хэрэгтэ, эб найрамдал ба уласхоорондын аюулгүй байдал хангаха хэрэгтэ туһалха гэһэн хоёр гүрэнүүдэй эрмэлзэлгэдэ үндэһэлһэн СССР Бирмэ хоёрой хоорондохи хани барисаанай амжалтатайгаар хүгжэжэ байһанда хананги байһанаа мэдүүлээ. Манай оронуудай хоорондо экономическа, худалдаа наймаанай, соёл культурын холбоо барисаан үргэдэнэ, тиин СССР-тэшье, Бирмэдэшье туһа хүргэнэ.

КПСС-эй XXIV съездын дахинаа баталан абаһан ленинскэ гадаадын политическэ хараа шугамай ёһоор, бэеэ даанхай болоһон, хүгжэжэ байһан гүрэнүүдтэй Советскэ Союз хани барисаагаа, аша үрэтэй харилсаагаа бүри гүнзэгырүүлхэ, үргэдхэхэ зорилго урдаа табина. Тиимэ дээрэһээ Бирмэтэй байгуулагдаһан харилсаагаа саашадань бэхижүүлхэ гээшэ манай үнэн сэхэ политика мүн.

Ороноо шэнэ, социалис ёһоор шэнэдхэн байгуулха хэрэгтэ Бирмын социалис программын партида, революционно Соведтэ, ажалша бүхы арадта ехэ амжалта түйлахыень Н. В. Подгорный совет делегациин үмэнэһөө юрөөгөө.

Нүхэр Н. В. Подгорный Бирмын национальна герой Аунг Санай хүүр дээрэ сэсэг табяа. Октябриин 3-да генерал Не Вин совет партийно-правительственна делегациие толгойлогшо, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорнытой дахин уулзаа. Уулзалгын үедэ хани ёһоной хөөрэлдөөн болоо.

СОВЕТ ПАРТИЙНО-ПРАВИТЕЛЬСТВЕННА ДЕЛЕГАЦИ ХАНОЙ ЕРЭЭ

ХАНОЙ. (ТАСС-ай тусхай корр.). Вьетнамай Ажалшадай партиин Центральна Комитедэй ДРВ-гэй правительствын уряалаар КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный толгойлогшотой совет партийно-правительственна делегаци хани ёһоор айлшалхаяа Ханой ерэбэ.

Айлшадай ерэһэнтэй дашарамдуулан, аэродром дээрэ хүндэлэлэй харуул жагсаа, Советскэ Союзай ба ДРВ-гэй гүрэнэй гимнүүд гүйсэдхэгдөө. Аэропортһоо айлшад город тээшэ ошобо. Ханойн хүн зон совет делегациие харгыдань тугуудтайгаар, сэсэгүүдтэйгээр амаршалаа, угтаа. КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный толгойлогшотой совет партийно-правительственна делегаци ДРВ-гэй президент Тон Дык Тханг гэгшэтэй уулзаа. Уулзалгада Вьетнамай Ажалшадай партиин, ДРВ-гэй правительствын хүтэлбэрилэгшэд байлсаа.

Октябриин 3-да ДРВ-гэй президент Тон Дык Тханг КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорнытой, совет партийно-правительственна делегациин гэшүүдтэй уулзаа.

Хоёр талада һонирхолтой асуудалнуудые зүбшэн хэлсэһэн уулзалганууд аха дүүгэй хани барисаатай, һаналаа нэгэдэлгын, бэе бэеэ хүсэдөөр ойлголсолгын оршон байдалда үнгэрөө. ДРВ-гэй Президент Тон Дык Тханг, ПТВ-гэй ДРВ-гэй Национальна суглаанай саг үргэлжын комитет, ДРВ-гэй правительство октябриин 3-най үдэшэ Советскэ Союзай партийно-правительственна делегациин хүндэлэлдэ баяр ёһололой уулзалга хээ.

Тон Дык Тханг 245 миллион тоотой баатар совет арадай түлөөлэгшэдые Вьетнамай Ажалшадай партиин, Национальна суглаанай, Вьетнамай Демократическа Республикын правительствын үмэнэһөө халуунаар амаршалаа.

Баяр ёһололой уулзалга дээрэ Н. В. Подгорный үгэ хэлээ. Совет хүнүүд Вьетнамай ангиин талаар аха дүүнэртээ ехэ дуратайгаар, хүндэтэйгөөр хандадаг юм гээд тэрэ хэлээ. Эрхэ сүлөөгэй, бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэдэг вьетнам арадай эрэлхэг зоригоор бидэнэр омогорхонобди. Америкын эзэрхэг түримхэйшүүл ба тэдэнэй туһамаршадые Вьетнамай арад эсэслэн илаха гэжэ бидэнэр батаар этигэнэбди. Урда Вьетнамай республикын саг зуурын революционно правительствын долоон бүлэгһөө бүридэһэн дурадхалнуудые Зүүн Урдахи Азида эб найрамдал байгуулха һайн үндэһэ һуури гэжэ Советскэ Союз дахинаа Вьетнамай газар дээрэ баталнабди, гээд Н. В. Подгорный мэдүүлээ. Тэдэ дурадхалнуудыень бүрин дэмжэнэбди. Индохитадай газар дээрэһээ американ сэрэгүүдые хойшолуулангүй, бүрин гаргаха, Вьетнамай, Лаосой, Камбоджын арадуудай хэрэгтэ гадаадаһаа хамааралсаха ябадалые болюулха гэһэн вьетнам арадай эрилтые бидэнэр һайшаанабди.

Советскэ Союзай Коммунис партиие ба Вьетнамай Ажалшадай партиие дайшалхы хани барисаан холбоно гээд Н. В. Подгорный хэлээ. Вьетнамай коммунистнуудтай байгуулһан манай холбоо барисаануудай хүгжэжэ, бэхижэжэ байһанда совет коммунистнууд хананги байдаг юм.

Советскэ Союз тэмсэжэ байһан Вьетнамтай, тэрэнэй эрэлхэг зоригтой арадтай хамта байгаа, байхашье гээд Н. В. Подгорный мэдүүлээ. Вьетнам арад Индохитадай арадуудай сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй манлайда ябана. Тэмсэлэй бүхы фронтнууд дээрэ — сэрэгэй, политическэ, дипломатическа фронтнууд дээрэ, Зүүн Урдахи Азида социализмын манлай байһан ДРВ-е бэхижүүлхэ бүхы хэрэгтэнь вьетнам арадта совет хүнүүд бүхы талын туһаламжа саашадаашье хүргэжэ байха.

Вьетнамай Демократическа Республикада совет оронойпартийно-правительственна делегациин айлшалжа байһан ушар совет-вьетнам хани барисаае саашадань бэхижүүлгэдэ туһалха юм гэжэ этигэжэ байһанаа Н. В. Подгорный үгынгөө түгэсхэлдэ мэдүүлээ.

...ХӨӨРЭЛДӨӨН БОЛОЖО ЭХИЛЭЭ

...(ТАСС). Совет-вьет... ...октябриин 4-дэ ...хөөрэлдэхи Президен... ...боложо эхилээ. ...хөөрэлдөөндэ КПСС-эй ...Политбюрогой гэшүүн, ...Верховно Соведэй Прези... ...Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный ...толгойлогшо), ...ЦК-гай Политбюрогой ...СССР-эй Министрнүүдэй ...Түрүүлэгшын нэгэдэхи ...Т. Мазуров, КПСС-эй ...секретарь К. В. Катушев, ...ЦК-гай гэшүүн, СССР-... ...нүүдэй Соведэй Ту... ...орлогшо В. Н. Нови... ...КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, ...министрнүүдэй Со... ...гадаадын экономическа ...талаар Гүрэнэй коми... ...түрүүлэгшэ С. А. Скачков, ...ЦК-гай гэшүүн, СССР-... ...министрэй нэгэдэхи ...армиин генерал С. Л. ...СССР-эй гадаадын хэрэ... ...министрэй орлогшо Н. П. ...СССР-эй гадаадын ху... ...наймаанай министрэй ор... ...Т. Гришин, КПСС-эй ...шалгалтын комиссиин гэшүүн, СССР-һээ ДРВ-дэ байдаг элшэн сайд И. С. Щербаков гэгшэдһээ бүридэһэн Совет партийно-правительственна делегаци хабаадана.

Вьетнамай талаһаа ПТВ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Л. Зуан, ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ДРВ-гэй Национальна суглаанай Саг үргэлжын комитедэй Түрүүлэгшэ Чыонг Тинь, ПТВ-гэй Политбюрогой гэшүүн, ДРВ-гэй правительствын премьер-министр Фам Ван Донг, ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ДРВ-гэй премьер-министрэй орлогшо ба оборонын министр, генерал Во Нгуен Зиап, ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Премьер-Министрэй орлогшо ба ДРВ-гэй гадаадын хэрэгүүдэй министр Нгуен Зуй Чинь, ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ДРВ-гэй Премьер-Министрэй орлогшо Ле Тхань Нги, ПТВ-гэй ЦК-гай гэшүүн, ДРВ-гэй Гүрэнэй түсэблэлгын комитедэй түрүүлэгшын орлогшо Нгуен Лам, ПТВ-гэй ЦК-гай гэшүүндэ кандидат, ДРВ-һээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд Нгуен Тхо Тян гэгшэд хөөрэлдөөндэ хабаадана.

Хөөрэлдөөн аха дүү ёһоной, бата нэгэдэлэй ба үгэеэ бүрин ойлголсолгын оршон байдалда үнгэрөө. Хөөрэлдөөнүүд үргэлжэлүүлэгдэхэ.

А. Н. КОСЫГИН АЛЖИР ОШОБО

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин Алжирай Арадай-Демократическа Республикын Революционно Соведэй Түрүүлэгшэ, Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Хуари Бумедьенэй уряалаар албанай хэрэгээр айлшалхын тула Алжир ошохоёо октябриин 4-дэ Москваһаа мордобо. Тэрээнтэй хамта Литвагай ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ И. А. Манюшис, СССР-эй Госпланай түрүүлэгшын орлогшо М. И. Мисник, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо С. П. Козырев, СССР-эй гадаадын худалдаа наймаанай министрэй орлогшо М. Р. Кузьмин, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй гадаадын экономическа харилсаа холбооной талаар Гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо И. В. Архипов гэгшэд ошолсоо.

Внуковска аэродром дээрэ нүхэр А. Н. Косыгиниие нүхэд В. В. Гришин, Д. С. Полянский, Ю. В. Андропов, М. С. Соломенцев болон бусад тушаалтад үдэшэбэ.

АЛЖИР. (ТАСС). СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин Алжирай Арадай-Демократическа Республикын Революционно соведэй Түрүүлэгшэ, Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Хуари Бумедьенэй уряалаар албанай хэрэгээр айшалхын тула октябриин 4-дэ Алжирта ерээ.

***

АЛЖИР. (ТАСС). СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин АНДР-эй Революционно соведэй Түрүүлэгшэ Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Х. Бумедьениие бараалхаба.

А. Н. Косыгин Х. Бумедьен хоёр хани ёһоор хөөрэлдөө.

Братиславада уулзалга болоо

БРАТИСЛАВА. (ТАСС). Совет олонитын олохон түлөөлэгшэдые — Дунай мүрэн дээгүүр эб найрамдалай дабшалга хэгшэдые Братиславын хүн зон октябриин 4-дэ аха дүү ёһоной хани халуунаар, баяртай хүхюунэер угтаа.

Дунай шадархи оронуудай эб найрамдалай тала баригшадай эмхинүүдтэй харилсаа холбоотойгоор, Эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедэй үүсхэлээр эмхидхэгдэһэн Эб найрамдалай дабшалтада хабаадагшад Чехословакиһаа гадна, Венгри, Югослави, Болгари ба Румыняар аяншалха юм.

СССР-эй союзна ба автономито республикануудые түлөөлһэн, эб найрамдалай түлөө совет тэмсэлшэд Словакиин ниислэлэй үзэсхэлэн һайхан газарнуудтайнь танилсаа. Эдэнэр хаа хаанагүй хани халуунаар угтагдаба.

Эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедэй түлөөлэгшэд Словакиин эб найрамдалай соведэй хүтэлбэрилэгшэтэй уулзаһан, хоёр эмхиин хоорондохи холбоо барисаае улам хүгжөөн бэхижүүлхэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэһэн байна.

КПИ-гэй IX СЪЕЗД НЭЭГДЭЭ

...(ТАСС). Эндэ Октяб... ...партийна Улаан туг ...зон байдалда үргэгдэжэ, ...коммунис партиин (КПИ) ...нээгдээ. Съездын хү... ...мянга гаран делегат ...15 оронойаха дүү ком... ...хүдэлмэришэнэй парти... ...түлөөлэгшэд, тэрэ тоодо ...ЦК-гай Политбюрогой гэ... ...станай Компартиин ...нэгэдэхи секретарь Д. А. Кунаев түрүүтэй КПСС-эй делегаци, хүндэтэ айлшадай гуримаар съездэ хабаадана.

Съездынь октябриин 10 болотор үргэлжэлхэ программатай. Уласхоорондын байдал ба дэлхэйн коммунис хүдэлөөн тухай элидхэл, орон доторхи политическэ байдал тухай элидхэл ба резолюцинуудай проект, эмхидхэлэй асуудалаар КПИ-гэй Генеральна секретарь Раджешвар Раогай хэхэ элидхэл эндэ зүбшэн хэлсэгдэхэ ба баталагдаха юм. Тэрэшэлэн партиин хүтэлбэрилхы организацинуудые — Национальна совет, Центральна гүйсэдком ба Центральна хиналтын комиссиие һунгаха байна.

Зүблэхэ зүйлэй түрүүшын асуудалаар «Уласхоорондын байдал, дэлхэйн коммунис хүдэлөөн ба Индиин Коммунис партиин зорилгонууд тухай» гэһэн элидхэл КПИ-гэй Национальна соведэй секретарь С. Г. Сардесаи хэбэ.

КОЧИН. (ИНДИ). Кочин хотодо (Керала Штат) Индиин Коммунис партиин IX съезд хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлнэ гэжэ ТАСС-ай корреспондент дамжуулба. КПИ-гэй Национальна соведэй Түрүүлэгшэ Ш. А. Данге съездын делегадуудта хандан, амаршалгын үгэ хэлэхэдээ, Советскэ Союзтай эб найрамдал, хани барисаан харилсаа холбоон тухай договор Индиин правительствын баталһан ушарые һайн үрэтэй хэрэг гэжэ тоолоёжо, сэдьхэлээ хананги байһанаа элирхэйлэн мэдүүлээ.

КПИ-гэй Национальна соведэй секретарь Бхупеш Гуптын «Орон доторхи политическэ байдал» тухай элидхэлые делегадууд шагнаа. Национальна соведэй секретарь Н. К. Кришнанай оруулһан политическэ резолюциин проекттэй делегадууд танилсаба.

КПИ-гэй IX съезд хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлһээр.

ШУХАЛА АСУУДАЛ ЗҮБШЭЭБЭ

Анаагай совхоз Хоринигоо аймаг соо томохон ажахынуудай тоодо ородог. Эндэхи малшад болон таряашад республикынгаа бүхы ажалшадтал «Социалис мүрысөө эмхидхэлгые дам саашань һайжаруулха тухай» гэһэн КПСС-эй ЦК-гай тогтоолые һайшаан угтаад, партиин энэ шухала документын заабаринуудые хэрэг дээрэнь бэелүүлхын тула оролдожо эхилбэ.

Һаяхан бүхы совхозой коммунистнууд гурбадахи отделениин гол һууринай клубта сугларжа, социалис мүрысөөнэй ямараар эмхидхэгдэжэ байһан тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэлдөө.

Совхозой парткомой секретарь Р. Ж. Шангинов элидхэл хэжэ, социалис мүрысөөнэй совхоздо ямараар эмхидхэгдэжэ байһан тухай, энэ асуудалаар партиин ЦК-гай гаргаһан тогтоолые дүүргэхэ талаар совхозой ажалшадай урда табигдаһан зорилгонууд тухай хөөрэжэ үгөө.

Элидхэлшэ болон үгэ хэлэгшэд социалис мүрысөөнэй ябаса тухай хөөрэлдэхэдөө, партиин XXIV съездын шиидхэбэринүүдые дүүргэхэ зорилгоор совхозой бүхы хүдэлмэришэдэй, малшад болон механизаторнуудай оролдосотойгоор ажаллажа байһан тухай тэмдэглээ. Табан жэлэй түрүүшын жэлдэ хүдөө ажахын продуктнуудые абажа, гүрэндэ худалдаха даабаряа дүүргэхын тула совхозой бүхы хүдэлмэришэдэй дунда жэлэй эхиндэ социалис уялганууд абтаһан юм. Тэдэ уялгануудаа дүүргэхэ зорилгоор малшад болон механизаторнуудай дунда социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээ. Малшадай, илангаяа һаалишадай оролдосотой бэрхээр хүдэлһэнэй ашаар совхоз гүрэндэ һү, мяха худалдаха даабаряа амжалтатайгаар дүүргэхэ бүхы аргатай. Энэ жэл тэжээл бэлэдхэлгэ дээрэ ажаллаһан механизаторнууд машина, түхеэрэлгэнүүдээ ашагтай һайнаар хэрэглэжэ, ажалайнгаа бүтээсые нилээд дээшэлүүлээ. Тэрээнэй ашаар сенаж бэлдэлгэ даалгабариһаа нилээд үлүүлэгдэбэ.

Социалис мүрысөө эмхидхэлгын талаар совхоздо ямар дутуу дундануудгаранаб гэхэдэ, мүрысөөнэй дүн саг соогоо олоной дунда дуулгагданагүй, үйлэдбэриин түрүүшүүл моральна талаараа урмашуулагданагүй гэжэ партийна суглаан дээрэ тэмдэглэгдээ.

Ажахын харюусалгатай участогуудта хүдэлдэг коммунистнууд, бригадирнууд, һаалишад, мэргэжэлтэд социалис мүрысөө эмхидхэлгые саашадань һайжаруулха асуудалнуудта тогтожо, өөһэдынгөө дурадхал, һанамжануудые оруулаа.

Совхозой гурбадахи отделениин һаалишадай социалис мүрысөө дэлгэрүүлгэдэ улам эдэбхитэйгээр хабаадахаар шиидэһэн тухай энэ отделениин һү һаалиин фермын бригадир нүхэр Базаров һонирхолтойгоор хөөрэжэ үгөө. Отделениин һаалишад Үдын совхозой Баян-Голой отделениин һаалишадтай мүрысэжэ, абаһан уялгануудаа болзорһоонь урид дүүргэхэ. Агуухэ Октябриин 54-дэхи ойе, Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойе ажалай эрхим бэлэгүүдтэй угтаха зорилго урдаа табяа. Эндэхи һаалишадай һайн һайхан үүсхэлэйнь гол шэнжэ шанарынь юуб гэхэдэ, эдэнэр коммунис ажабайдалай түлөө тэмсэхэнь. Тиигэжэ политическэ эрдэм мэдэрэлээ, мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлхээр, малһаа ашаг шэмэ абалгаяа ехэ болгожо, түл абалгаяа олошоруулхаар хараалаа.

Социалис мүрысөө эмхидхэлгые һайжаруулха хэрэгтэ ажахын профсоюзай эхин эмхинүүдэй дүүргэхэ ехэ үүргэ тухай, тэдэнэй ажал хүдэлмэри һайжаруулха тухай асуудалда совхозой директор нүхэр Бородин тогтоо.

Социалис мүрысөө эмхидхэлгэдэ моральна, материальна урмашуулганuудые зүбөөр хэрэглэхэ, ажалдаа коммунис ёһоор хандалгын түлөө хүдэлөөе дэмжэхэ тухай асуудалнуудта коммунистнууд тогтоо.

Суглаанда хабаадагшад зүбшэн хэлсэһэн асуудалнуудаараа тусхай тогтоол баталан абаһан байна. «Социалис мүрысөө эмхидхэлгые саашадань һайжаруулха тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолые дүүргэхын тула социалис мүрысөөнэй удха шанарые үргэн ниитэ ажалшадай дунда гүнзэгыгөөр тайлбарилха, мүрысөөнэй дүрим зохёохо, малшад болон механизаторнуудай дунда дэлгэрһэн мүрысөөнэй дүнгүүдые саг соонь дуулгахын тула ханын газетэнүүдые гаргаха гэхэ мэтэ хэдэ хэдэн шухала хэмжээ ябуулганууд суглаан дээрэ хараалагдаа.

И. БАЛЬДИРОВ,
манай тусхай корр.

СЭЛЭНГЫН целлюлоз-картоной комбинадай барилга түлэг дундаа ябажа байна. Эндэ ажалдаа шалгарһан дүй дүршэлтэй барилгашадһаа гадна, һая дунда һургуули гү, али ГПТУ дүүргэһэн залуушуул хүдэлдэг юм. Комсомол басаган Катя Иванова тэрэ тоодо ороно. Катя компрессорэй машинистээр хүдэлнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Катя Иванова.

Е. ЗАХАРОВАЙ фото.

Түрүү дүй дүршэлтэй танилсагты

Найдамтай аргын нэгэн

Һүүлэй жэлнүүдтэ аймагаймнай бүхы колхоз, совхозууд эхэ хонидоо гол түлэб Улаан-Үдын гүрэнэй племстанциһаа асарагдаһан лэ «элита» классай хусын үрөөр искусственна аргаар үрэжүүлдэг болонхой. Жэшээлхэдэ, энэ жэлдэ аймагай ажахынуудай бүхы 25 мянган эхэ хонидой 19,3 мянга гаранийнь искусственна аргаар үрэжүүлэгдэхэ юм.

Тиимэһээ колхоз, совхозуудай зооветмэргэжэлтэд энэ түрүү аргые хайшан гээл һаа ашаг үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхэб, үрэжүүлгые яажа богони болзорто, һайнаар үнгэргэхэб гэжэ бодомжолдог, ажалдаа шэнэ юумые нэбтэрүүлхын түлөө оролдодог болоо.

Байгша ондо Загарайн аймагай XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхоз томодхогдоһон пункт эмхидхээд, гүрэнэй племстанциһаа һайн үүлтэрэй 4 хуса ажахыдаа асаржа, бүхы эхэ хонидоо байра дээрээ абаһан шэнэхэн үрөөр үрэжүүлхэ гэжэ шиидээ.

Һаяшаг аймагай колхоз, совхозуудай техник-үрэжүүлэгшэд энэ ажахын томодхогдоһон пунктда сугларжа, хонидые үрэжүүлхэ түрүү дүй дүршэлтэй танилсаа. Тарбагатай тосхонһоо холо бэшэ байдаг ахалагша хонишон нүхэр Цыремпиловэй даадаг отарын зунай байрада багахан гэр баригданхай. Энээн соонь искусственна үрэжүүлгын пункт эмхидхэгдэнхэй юм. Дороо цемент шалатай. Гэр соо хонидые оруулжа байлгаад үрэжүүлхэ 4 таһалга хэгдэнхэй. Гэрэйнь нүгөө буланда ханаар таһалагдаһан комнато соо сэбэрхэн лаборатори бии.

Газаань дүрбэн адлихан хорёо харагдана. Үглөөнэй 6—7 часта эндэхи дүтэ шадар байдаг дүрбэн отарын хонидто хүгтэй бэдэрдэг хусануудые табяад, ототой болоһон эхэ хонидые илгажа, эдэ дүрбэн хорёо соо оруулдаг юм.

Тиимэһээ ондо ондоо отарын хонид худхаралданагүй бшуу. Ототой болоһон эдэ хонидоо тамгалаад, үрэжүүлхэ газартань абаашадаг. Үглөөнэй 7—8 часта хусын үрэ абаад, хонидоо үрэжүүлжэ эхилдэг юм. Тиигээд 10—11 часта үрэжүүлгэеэ дүүргэжэ, байра соохииень сэбэрлэнэ, амһартынь угаана, хэрэгсэл түхеэрэлгэдээ дезинфекци хэнэ. Удаань үдэшын 6-һаа 8 болотор үнөөхи хонидоо хоёрдохёо үрэжүүлнэ.

Хуса бүхэнһөө нэгэ доро 1,5 кубическа сантиметр үрэ абтажа, нэгэ хониие үрэжүүлхын тула 0,2 кубическа сантиметр үрэ хэрэглэдэг. Тиигэжэ үдэр бүри илгагдаһан 110—120 хонид булта шэнэхэн үрөөр үрэжүүлэгдэнэ:

Иигэжэ нэгэ газарта томодхогдоһон пункт эмхидхээд, дүрбэн отарын хонидые зэргэ үрэжүүлхэдэ ажалынь һураггүй бүтээсэтэй, үрэжүүлгын шанаршье һайн байна. Тус пункт сентябриин 7-һоо хойшо хүдэлжэ эхилээд, ахалагша хонишод нүхэд Цыремпилов, Бадмаев, Нельдушкин, Цыренов гэгшэдэй отаранuудта тус бүридэнь 400—430 гаран хонид ороондо оруулагдаа.

Эндэ техник-үрэжүүлэгшэ Гомбожап Ешеев пунктын ажалые шадамар бэрхээр эмхидхэнэ. Энэмнай өөрөө механизатор мэргэжэлтэй хүн. Үнгэрэгшэ зун Улаан-Үдэдэ техник-үрэжүүлэгшын курсада һара хахад соо һуралсажа, нилээд шадабаритай боложо ерээ. Гүрэнэй племстанциинхидшье эдэнэртэ горитой туһаламжа хүргөө. Станциин главна зоотехник нүхэр Собенников, зоотехник нүхэр Архипов гэгшэд тус пунктда ходо ерэжэ, али болохо туһаламжа, заабари үгэжэ байдаг юм.

Хонидые искусственна аргаар үрэжүүлхэ хүдэлмэриие иигэжэ шэнэ гуримаар эмхидхэхэдэ юугээрээ һайн гээшэб? Хэрбээ энээнһээ урагша хусын үрые Улаан-Үдэһөө аяар 150 километр газарһаа зөөдэг һаа, мүнөө тэрэниие байра дээрээ өөһэдөө абана ха юм. Холоһоо асарагдаашада орходоо хусаһаа һаяхан абтаһан үрэ хэзээшье хонидые үрэжүүлхэ шадалаараа һайн байна бшуу. Гадна урдань хусын үрэ зөөдэг байхадаа колхоз жэл соо 2 мянга гаран түхэриг гаргашалдаг һаа, мүнөө гүрэнэй племстанциһаа 4 хуса абаад өөһэдөө хэрэглэхэдэнь, тэрэнэй тус бүридэ 119 түхэриг гаргашалагдана.

Саашань. Энээнһээ урагша зарим хонишод хонидойнгоо лаб ороондо ороһые мэдэхын тула һүрэг соогоо дайралдаһан лэ хусануудые һэмээхэн табижархёод һуудаг һэн. Тиимэһээ хонидой үүлтэрые бүхы дээрэнь һайжаруулха гээшэ бэрхэтэй байгаа. Харин мүнөө томодхогдоһон пунктда ямар хонин хэзээ үрэжүүлэгдээб гэжэ мэдэнэ ха юм.

Тиигээдшье хонишон бүхэн ямар хусын үрөөр хонидоо үрэжүүлжэ байһанаа элеэр хаража байхадаа, һүрэг соогоо ондоо муу хуса хэзээдэшье табихагүй бшуу. Энэ пунктда алтайн үүлтэрэй «элита» классай тус тустаа 109—116 килограмм шэгнүүртэй, тус бүридөө 15—16 килограмм ноохо үгэдэг 3—5 наһатай хусануудай үрэ хэрэглэгдэнэ. Отара бүхэн өөрын хусатай. Хуса бүхэндэ сүүдхын 200 грамм шрот, 500 грамм обёос, 600 грамм холимол тэжээл, үбһэ, зелёнко эдюулнэ.

Тэрэшэлэн холоһоо асарагдаһан үрөөр хонидые үрэжүүлхэдэ заримандаа 30 процентнь ороондо ороогүй байдаг, тиигээд 15—19 хоноод дахин ототой болоходонь заатагүй үрэжүүлхэ хэрэгтэй болодог гэжэ мэргэжэлтэд тоолоно. Харин энэ пунктда түрүүшын үдэр үрэжүүлэгдэһэн 25 хонидые шалгажа үзэхэдэ, оройдоол хоёр хонидынь түрэхэ болоогүй байжа, хоёрдохёо үрэжүүлэгдээ.

Энэ шэнэ түрүү арга аймагай ажахынуудта үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэхэ аабза гэжэ һанагдана.

Н. КУЧУМОВ,
аймагай «Вперед» газетын редакторай орлогшо.

«ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ТЭМДЭГ» ордендо һаяхан хүртэһэн Улаан-Үдын «Электромашина» завод түсэблэлгын болон экономическа урмашуулгын шэнэ гуримда эгээл түрүүлэн ороһон предприятинуудай нэгэн юм. Тиихэдээ заводой бүхы ажахын, экономическа талые хүгжөөхэ хүдэлмэришэдэй мэдэрэл, юрэнхы бэлэдхэл болон мэргэжэл шадабари дээшэлүүлхэ тодорхой түсэб зохёогдожо, үйлэдбэриие нарижуулан һайжаруулха, гол фонднуудые ашагтайгаар хэрэглэхэ, шэнэ техникэ хэрэглэхэ, ажалые эрдэм ухаанай үндэһөөр эмхидхэхэ, материальна болон моральна урмашуулга зүбөөр хэрэглэхэ, цехүүдэй хоорондо, цехүүд дотороо социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гэжэ хараалһан байгаа.

1967 он болотор социалис мүрысөөнэй үүргэ тиимэ нүлөө ехэтэй байгаагүй гэжэ тэмдэглэхээр. Харин түсэблэлгын шэнэ гурим заводой коллективэй урда харюусалгатай зорилго табяа. Үйлэдбэриие һайн ашаг үрэтэйгөөр эмхидхэн хүтэлбэрилхын тула жэгдэ һайнаар хүдэлхэ, бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаха эрхэ байдал хүдэлмэришэн бүхэндэ олгохо, ажалай эмхидхэл һайжаруулха шухала болоо. Бэлэн болгогдожо тушаагдаһан, худалдагдаһан продукциин зэргээр цехүүдэй, мүн заводой бүхы ажал сэгнэгдэжэ эхилээ. Иимэ эрхэ байдалда социалис мүрысөөнэй эмхидхэхы, хүмүүжүүлхы үүргэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэй байба. Бригада, участок, цехүүдэй социалис мүрысөөнэй шэнэ дүрим зохёогдоо.

Хүдэлмэришэдые социалис мүрысөөндэ олоор хабаадуулха, тогтоогдоһон түсэб, абаһан социалис уялгануудаа дүүргэһэнэй түлөө материальнаар урмашуулха асуудал мүрысөөнэй дүрим зохёоходо хараада абтаһан байна. Хараалагдаһан графигай ёһоор, хэрэгтэй зэргын номенклатурын ёһоор продукци бүтээн гаргаһаниинь, худалдаанда ошохо бэлэн продукци үйлэдбэрилһэниинь, ажалай бүтээсэ хэды зэргээр дээшэлүүлһэниинь, продукциин өөрынь үнэ сэн хямдаруулһаниинь үйлэдбэриин гол, мүн хамһабариин цехүүдэй ажалай үрэ дүн согсолходо хараада абтадаг болоо. Һайн шанартай продукци бүтээдэг цехүүд, хүдэлмэришэд һайнаар урмашуулагдаха юм.

Профсоюзай заводой комитет дирекцитэй хамта цехүүдэй социалис мүрысөөнэй үрэ дүн согсолдог, цехүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй, ниитын организацинуудай түлөөлэгшэдэй хабаадалгатайгаар эдэ үрэ дүнгүүдые хамтын заседани дээрэ зүбшэн хэлсэһэнэй һүүлээр ямар цехтэ түрүү һуури олгохо тухай шиидхэбэри абадаг. Социалис мүрысөөнэй дүримэй ёһоор, гол нэгэ, хамһабариин нэгэ цехтэ дамжуулгын Улаан туг мүнгэн шантайгаар барюулагдана. Энээнһээ гадна, продукцияа голодоһогүйгөөр, гэдэргэнь бусаалтагүйгөөр техническэ хиналтын таһагта тушааһан, техническэ талаараа баримталагдаһан нормын ёһоор, жэгдэ һайнаар ажаллаһан, продукциин үнэ сэн хямдаруулһан цех, түрүүшүүлдэ нэмэлтэ шан үгтэдэг юм.

Түрүү һуури эзэлхын тула технологическа журам, аюулгүйн техникэ наринаар сахиха, үйлэдбэриин культура дээшэлүүлхэ хэрэгтэй.

Социалис мүрысөөнэй үрэ дүн бүгэдэндэ мэдээжэ болгохо асуудалда ехэ анхарал хандуулагдана. Үйлэдбэриин участок, бригадануудай мүрысөөнэй дүн, продукциин техническэ хиналтын таһагта ямар сэгнэлтэтэйгээр тушаагдаһые харуулха стенднүүд цехүүдтэ түхеэрэгдэһэн гээшэ. Мүн заводой тусхай стенд гоёор түхеэрэгдэһэн. Цехүүдэй мүрысөөнэй үрэ дүн, заводой коллективэй абаһан социалис уялга тэндэнь томо үзэгөөр бэшэгдэнхэй, элеэр харагдадаг. Цехүүдэй, заводой түрүүшүүлэй Хүндэлэлэй самбар түхеэрэгдэнхэй. Үйлэдбэриин түрүүшүүлэй нэрын бэшэгдэһэн Хүндэлэлэй дэбтэр заводой түүхэ харуулһан музей соо хадагалаатай бии. Заводой үнинэй хүдэлмэришэдэй, эрхим урлан нарижуулагшадай, мүн ажалдаа коммунис ёһоор хандаха мүрысөө эмхидхэһэн түрүүшын ударнигуудай дүрэ зураг, нэрэ обог харуулһан стенд гоёор шэмэглэгдэн түхеэрэгдэнхэй юм.

Үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхын, продукци жэгдэ һайнаар бүтээн гаргахын, гүрэндэ олзо доход оруулхын тула ехэ туһа нэмэри оруулһан коллективүүдые, үйлэдбэриин түрүүшүүлые материальнаар, моральнаар урмашуулха хэрэгтэ со-

В. В. Полевик, А. И. Л... Леонова, изолировщица ...жановская, слесарьнууд ...лов, В. А. Романов, В. ...вич, В. Е. Власов гэгш... хэб хэгшэдэй бригада ... оролсоно. Заводой 232 ... шэн өөһэдынгөө даабари... шалжа, жэлэй һүүлш... түсэбые дүүргэжэ эхилэ...

Хүдэлмэришэдэй дунд... социалис мүрысөөнэй ... циин шанар һайжаруула... гол анхарал хандуулагд... коллектив автокрануудт... двигательнүүдэй шанар ... ха, ашаглалгада найдам... дукци үйлэдбэрилхэ ... доно. Эрхим шана... дукци бүтээхэ гэһэн т... һайн үрэ дүн харуулһа... орден, медальнуудта хүр... К. И. Кузнецов, шэрдэ... мина, гагнуурша А. К. ... руулдагша М. Ф. Тим... бусад зарим түрүүшү...

КПСС-эй XXIV СЪЕЗДЫН ШИИДХЭБЭРИ БЭЕЛҮҮЛХЫН...

СОЦИАЛИС МҮРЫСӨ... АЖАХЫН РЕФОРМ...

циалис мүрысөөн зорюулагдана.

Коллективэй нэгэ гол зорилго юуб гэхэдэ, жэгдэ һайнаар ажаллаха асуудал болоно. Тиихын тула материально-техническэ хангалга һайжаруулха эрилтэ табигдаа. Жэгдэ һайнаар хүдэлдэг болобол, продукциин шанар һайжаруулжа болохо гэжэ хүдэлмэришэд ойлгоно ха юм. Үйлэдбэреэ таһалдалгүй, жэгдэ һайнаар ябуулхын түлөө бултадаа тэмсэжэ, энэ дутагдал усадхагдажа байнхай.

Түсэблэлгын болон экономическа урмашуулгын гурим социалис мүрысөөнэй нүлөө дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэ аша туһатай байба. Завод шэнэ гуримда ороһоной һүүлээр технико-экономическа талаараа һайн үрэ дүн туйлаа, продукциин шанар горитой ехээр дээшэлүүлээ. Гүрэнэй түсэб, абаһан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ байһан коллектив бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ нэгэнтэ бэшэ эрхимлэһэн, Улаан тугуудта хүртэһэн байна. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1971 оной сентябриин 10-най Указаар манай коллектив «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор шагнагдаба.

Социалис мүрысөө улам саашань дэлгэрүүлһэнэй ашаар, тэрэниие эмхидхэхэ хэрэгтэхи дутуу дутагдалнуудые усадхаһанай ашаар шэнэ табан жэлэй үедэ шэнэ амжалта туйлаха зорилго урдаа табяабди. Завод жэлэй эхинһээ хойшо жэгдэ һайнаар ажаллажа байһаар. Түрүүшын 10 хоногто һарын продукциин 28,1 процент, 2-дохи 10 хоногто 33,3, 3-дахи 10 хоногто, 38,5 процент бүтээгдэнэ. Энэл туршада ажалай бүтээсэ 1970 оной энэ үеынхитэй сасуулхада 8,5 процентээр дээшэлһэн нэгэ түхэригэй продукци үйлэдбэрилгэдэ 75,25 мүнгэнэй гаргаша хэгдэһэн болоно. Бүхы продукциин 32,4 процентнь эрхим шанарай Гүрэнэй тэмдэгтэйгээр тушаагдана.

Шэнэ табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ гэһэн мүрысөөн хүдэлмэришэдэй дунда үргэнөөр дэлгэрээ. Үйлэдбэриин олон түрүүшүүл Москвагай электромашина бүтээлгын «Динамо» заводой хүдэлмэришэдэй жэшээгээр өөһэдынгөө табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ уялга абанхай. Тэдэнэй олониинь 9 һарынгаа даабари дүүргээд, октябрь—декабрь һаранuудай түсэбөөр ажаллажа байна.

Хүдэлмэришэд А. Г. Бондарь, М. С. Салимов, токарьнууд В. А. Ечин,

налда хүртөө. Зарим ту... тродвигательнүүдтэ эр... Гүрэнэй тэмдэг олгогдо... рүүшүүл ВДНХ-гай ал... гуулин медальнуудаар ... һан юм.

Заводой цех, таһаг, ... 35 коллектив коммунис ... зэргэтэй. Үйлэдбэриин ... шүүл коммунис ажалай ... нэрэ зэргые бодото аж... рюулжа ябана.

Манай коллектив соц... сөө улам дэлгэрүүлэн, ... даабариие болзорһоонь ү... хэ гэжэ хараалаа. 8 һар... абаһан уялгын амжалта... гэгдэжэ байһые элирүү... 8 һарын түсэбһөө гадуу... ган түхэригэй продукци...

Социалис мүрысөөнэй ... һайжаруулха, ажалшадай ... ческа һуралсаые дээшэ... хай партиин ЦК-гай һаяхан ... абаһан тогтоолтой заводой ... ришэд танилсажа байна. ... мүрысөө эмхидхэхэ, ... һуралсал эмхидхэхэ хэрэ... далнууд тогтоол соо зүб ... дутагдалнууд заводой ... бии гээшэ. Манай коллек... тоолнуудтай танилсаха ... хи үүсхэлээ бүри ... рүүлхэ, үйлэдбэриин ашаг ... шэлүүлхэ хэрэгтэ зорю... шиидээ. Үйлэдбэриин арга ... элирүүлэн хэрэглэхэ гэжэ ... лективээрээ оролдохо гэж... дээ. Заводой коллектив ... хидхэл бүри һайжаруулха ... рээ оньһожоруулха, тиигэ... бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй ... жэлэй түрүүшын жэлэй ... болзорһоонь урид дүүр... шиидхэһэн байна.

Коллектив урдаа таб... гоёо заатагүй дүүргэд... юм. Шэнэ табан жэлэй т... жэлэй социалис уялгануу... мэтэ бодото дээрэнь дүү... һандаа батаар этигэнэ. ... тийна, профсоюзай, комсо... низацинууд хүдэлмэриш... социалис мүрысөө бүри ... гэрүүлхэ, тэрээндэ бүхы ... шэдые хабаадуулха, ... эдэбхи үүсхэл улам дээш... жээ хараалба.

Н. Д...
«Электромашина» ...

ЧЕЛЯБИНСК. Эндэхи металлургическа заводто бод... байгаа шабын түмэр гаргаха «250» түхэлэй стан хадаа 1971 ... область дотор ашаглалгада тушаагдаха томо ехэ барилгануу... гэн болоно. Декабрь һарада тэрэ түрүүшынгээ продукци ... эхилхэ юм. Мүнөө барилгашадта халуун хаһа орошонхой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: станай барилгада хүдэлдэг түрүү бригад... гарһаа) — комсомолшууд Рафаил Зарипов, Владимир ... бригадир Иван Оторкин, Николай Круглов.

ТАСС-ай фотохр...

МОСКВА. хотын «Водоприбор» заводой оршондохи Новоалексеевскэ болон бусад үйлсэнүүдэй хүн зон гэнтэ сонходоо хөө шандаруугай үгы болоһые, утаа уняар, галдагдаһан хиршиисын үнэрэй гутахаяа болиһые анхарба. Юун болоо гээшэб? «Водоприбор» завод хайшаашье зөөгөөгүй ха юм.

Ушар юуб гэхэдэ, энэ заводойхид үйлэдбэриингөө болбосоролые дээшэлүүлжэ, оршон тойрон байгаа микрорайонойнгоо ариг сэбэр байхын түлөө тэмсэл эхилээ бшуу. Һаяхан партиин Москва хотын Дзержинскэ райкомдо заводой, тэрэ багта ажаһуудаг хүн зоной түлөөлэгшэд сугларжа, юһэдэхи табан жэлэй туршада хэхэ хүдэлмэриингөө түсэб-уялга баталан абаһан байна.

Бүри 1918 ондо ажалай комиссарнуудай Бүхэроссин хоёрдохи съезд дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, Владимир Ильич иигэжэ онсолон тэмдэглээ һэн: «Хүдэлмэришэн бүхэн гансал өөрынгөө заводто эзэн байһанаа мэдэрхэ бэшэ, мүн оронойнгоо түлөөлэгшэ байһанаа мартаха ёһогүй...»)

* В. И. Ленин. Зохёолнуудай түгэс суглуулбари. 36-дахи том, 369-дэхи хуудаһан.

«Водоприбор» заводто «оронойнгоо түлөөлэгшэд» болохо 800 хүн ажаллана. Тэдэнэр хүн зоной дэмжэлгэдэ түшэглэн, 1975 оной һүүл болотор заводоо жэшээтэ промышленнна предприяти болгохоһоо гадна, тэрэ багтахи, кварталнуудые жэшээтэ микрорайон болгохо

дүлэн, утаа уняар гээшэнь байхын аргагүй байгаа. Заводой мэргэжэлтэд хуушанай «вагранка» түхэлэй пеэшэнүүдые электро-пеэшэнүүдээр һэлгэе гэһэн дурадхал оруулаа һэн. Энэ хүнгэн бэшэ хүдэлмэри хэһэнэй удаал үнэһэ шандаруу, утаа уняар үгы болоо бшуу.

гэшүүн заводто хүдэлдэггүй һэн. Хуушан гэрыетнай зада татаад, һууридань шэнэ гэр барихань. Танда шэнэ байра үгэхэ гэһэн баярта мэдээ дууламсаараа, Апановтан завкомдо ерэһэн байгаа ха юм.

— Тиигэхэмнай,—гэжэ Капитолина Николаевна найдамтайгаар харюусаба.—Шэнэ гэртэ орохо болохотнайл даа.

Новоалексеевскэ үйлсэдэхи шэнэ гэрнүүдэй барилгые хэнэй гарта үгэхэмнайб гэһэн асуудалай райгүйсэдкомдо табигдахадань, «Водоприбор» заводой һайшаалта хэрэгүүдэй һанаанда ороһониинь гайхалгүй. Тиигэжэл энэ заводой коллектив микрорайонойнгоо барилгые дааха болоо һэн. Мүнөө задалагдаһан модон гэрнүүдэй һууридa экскаватор хүнхинэнэ. Эндэ ажаһуугшад шэнэ гэрэйнгээ тоолологo хэхэ гэжэ байгаа бэзэ даа. Байрын гэрнүүдһээ гадна, библиотекэ, кинотеатр, ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангаха байшан, хүүгэдэй саад, спортивна зал барихаар харааланхай.

Энэ бүхы хэрэгтэнь нилээд ехэ мүнгэ зөөри хэрэгтэй болоно. Тэрэниие хаанаһаа абалтайб?

АНХАРМААР ЖЭШЭЭ

ТАНАЙ, МАНАЙ ГЭЛТЭГҮЙ...

гэжэ шиидээ. Тиихэдээ түрүүшын гурбан жэлэй туршада гурбан цехээ шэнэлхэ, микрорайондоо 11000 дүрбэлжэн метр талмайтай байрын гэрнүүдые бариха гэһэн түсэб табяа.

Энэ заводой үйлэдбэрилэн гаргадаг зүйлнүүд олон янза юм. Уһа хэмжэдэг приборнуудһаа эхилээд, элһэ шорой һорон абадаг хүсэтэ насосууд хүрэтэрөө эндэ бүтэдэг. Хамаг бүтээлнүүдтэнь заабол шэрэмээр шудхагдаһан детальнууд орсдог юм. Тиимэһээл шэрэм шудхалгын цех заводой зүрхэн гэжэ тоологдодог. Иимэ цех соо гал

Новоалексеевскэ үйлсэ арбан хоёр—арбан дүрбэн дабхар байшангуудтай. Эб найрамдалай проспектһээ холо бэшэхэнэ юм. Тиибэшье һаань, энэ үйлсэдэ хуушанай гэрнүүд олон зандаа. Тэдэнэй һууридa шэнэ гэрнүүдые бариха, заримыень заһабарилха хэрэг гараа.

...Завкомой түрүүлэгшэ К. Н. Соколовагай таһалга худар Апановтанай бүлэ орожо ерэбэ. Оромсоороо тэдэнэр:

— Хуушан гэрыемнай нээрээ задалхатнай гээшэ гү?—гэжэ асууба.

Апановтанай бүлын нэгэншье

«Водоприбор» завод байгша онойнгоо зургаа һарын түсэбые олзо оруулалгын талаарнь 16 процентээр үлүүлээ. Тиимэһээл материальна урмашуулгын жасаһаа хүдэлмэришэдэй гэр байра һайжаруулгада микрорайоной юрэнхы түхэлые болбосон болголгодо мүнгэ һомолхо аргатай болоно бшуу. Юуб гэхэдэ, «Водоприбор» завод гүйсэдкомтой хэлсээ баталаад, хуушан гэрнүүдые сусаа. Барилгада хэрэгтэй түмэр зүйлнүүдые завод өөрөө үйлэдбэрилхэ. Ашаа зөөхэ машинануудыньшье заводой байха ха юм. Тэрэшэлэн заводой коллектив эбтэй эмхитэйгээр субботнигуудта гарадаг байха.

Микрорайонойнгоо табан жэлэй түсэбые заводой оршондо ажаһуугшад зүбшэн хэлсээд, тэрэниие дүүргэлгэдэ хабаадахаар бэлэн байһанаа мэдүүлээ. «Водоприбор» заводто хүдэлдэг бэшэшье һаа, олохон хүн барилгада хубитаяа оруулха гэжэ шиидээ. Жэшээлхэдэ, дээрэ дурдагдагша Апановтан, автобусой жолоошон Колдышев болон бусад. Юрэдөөл, хүн бүхэн микрорайоной барилгада 20 час хүдэлхэ гэжэ һүүлэй һүүлдэ тогтоогоо. Юундэб гэхэдэ, зариман хэдышье болотор хүдэлхэбди гэжэ мэдүүлээ бшуу. Багсаахада, жэл соогоо арбан гурба мянган ажалай үдэр барилгада нэмэлтэ бэлгогдон зорюулагдаха байна.

Иимэ ехэ хэрэгые энэ бишыхан заводой коллектив ямар хадаа даажа абаа гээшэб? Энэ асуудалда заводой парткомой секретарь Николай Столяров харюусаха зуураа, харюусаа:

— Микрорайоной ажалшадтай хамта абаһан уялгаяа дүүргэхэдэмнай найдамтай үндэһэн тулгууринь имагтал заводой коллектив боложо шадаха байна. Заводой коллектив хүсэтэйшье, үгээ дуулгах... дэтэйшье. Тиимэһээл «Во... бор» заводойхид оршон ... хи хүн зонойнгоо үмэнэ ... мэришэн нэрээрээ омого... ажалшадай үндэр хари... харуулна.

«Водоприбор» ... өөрыень абаад харая. ... ажалай амжалта яһала... бан жэлэй түрүүшын ал... эндэ эли мэдэрэгдэнэ. ... нэ цехэй шэнэ байшан ... хой. Приборнуудай үй... техническэ түхеэрэлгэ ... лэгдээ. Шудхалгын цех ... саһа һэлгэхэ шэнэ таһал... душ, амарха таһалга ... Һара, кварталай түсэб... шэдгүй үлүүлэн дүүр...

Иимэл хадаа «Водо... ройхид» үргэн далайса... рэг эрхилээ бшуу.

...Микрорайоной хуу... табан жэлэй түсэб мүнөө ... тектурно-түсэблэлгын ... нидэ үгтэнхэй. Жэшээтэ ... нис хото болохо Москва... жэлтын генеральна түсэ... бишыханшье һаа, ёһото... бинь болон тэрэнэй ороһо... һанда заводойхидшье ... тойронхи хүн зоншье ... хохо ёһоороо омогорхо...

Л. БАРХА...
ТАСС-ай ...

АТАР ГАБЬЯАТА ЕТНАМАЙ ГАЗАР ДЭЭРЭ

БАЯРАЙ МИТИНГ БОЛОБО

(ТАСС). Совет партийно-[…]ственна делегациин хүндэ[…]рулагдаhан баярай митинг […] 4-дэ Вьетнамай Демокра[…]еспубликын ниислэл хото[…]он байна.

[…]умдэ нүхэд Н. В. Подгор[…]. Мазуровай, К. Ф. Катуше[…] партийно-правительст[…]легациин бусад гэшүүдэй, […]ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь […]ПТВ-гэй ЦК-гай Политбю[…]үүн, ДРВ-гэй Националь[…]анай саг үргэлжын комите[…]рүүлэгшэ Чыонг Тиниин, […] ЦК-гай Политбюрогой […] ДРВ-гэй правительствын […]-Министр Фам Ван Дон[…] Вьетнамай Ажалшадай […] Вьетнам гүрэнэй бусад […]лагшадэй эрэхэдэнь, ми[…]баадагшад нэрьмэ альга […] угтаа.

[…] нүхэр Чыонг Тинь нээбэ. […] Ленинэй, Октябриин рево[…] алдарта Эхэ оронhоо энэ […] айлшалжа ерэhэн ушар […] арадай революционно хэ[…]КПСС-эй, Советскэ правитель[…]ха дүү совет арадай шууд […] дэмжэлгын ба hаналаа […] талархалгын, халуун хани […]ай шэнэ гэршэ болоно гэжэ […]глээ.

[…] трибуна дээрэ нүхэр […] гараба.

[…] совет айлшадые, агуу ехэ […]—дэлхэйн революциин сэсэн […]ждиин, мүнхэ багшын Эхэ […]үдөөлэгшэдые амаршалнабди. […]ьна талаараа сүлөөрхэ хэ[…] социализм байгуулхын тү[…]лдэнь вьетнам арадта шууд […] тодорхой туhаламжа ходо […] хүндэтэ аха дүүнэрэймнай […]иллион зонтой совет арадай […] барисаанай, hаналаа ба[…]дэлгын мэдэрэл бидэндэ […]үдөөлэгшэдые амаршална[…]—гэбэ Ле Зуан.

[…] Союзай түгэлдэр хүсэн […]циалис оронуудай хүсэнтэй […] арадуудай революционно хэ[…]йдамтай нүхэсэл болоно, […]лизмын хорото хархис, эзэр[…]имхэй аашануудые таhал[…] бүхы дэлхэй дээрэ эб найрам[…]ангалан байдал хамгаална […]дэглэбэ. Вьетнам арад аха […]ет арадта үнэн зүрхэнэй баяр […], КПСС-эй XXIV съездын […]ан табан жэлэй түсэб дүүр[…]эргээ бүри ехэ амжалтануу[…]лахыень хүсэнэ.

[…]мамай ба Советскэ Союзай ара[…] пролетарска интернационализ[…]та барисаагаар үнинhөө хойшо […]енхой юм гэжэ тэмдэглэхэ […] иигэжэ дурдаба. КПСС-эй […] Генеральна секретарь Л. И. […] вьетнам арадта Советскэ […]коммунистнуудай, арад зоной […]рхэнэй, халуун талархалтай […] КПСС-эй XXIV съездын […] дээрэhээ элирхэйлэн мэдүү[…] гэжэ Ле Зуан hануулба.

[…]-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секре[…] вьетнам арадта Советскэ Сою[…]үүлhэн ба үзүүлжэ байгаа ехэ туhаламжа тухай дэлгэрэнгы-гээр тогтон хэлээ. Советскэ Союзай Коммунис партида, Верховно Соведтэ, правительствада, мүн аха дүү совет арадта вьетнам арадай, Вьетнамай Ажалшадай партиин, ДРВ-гэй Национальна суглаанай ба правительствын үмэнэhөө үнэн зүрхэнэй, гүнзэгы баясхалан хүргэхыемни зүбшөөгыт гэбэ.

Вьетнам арад Вьетнамай ажалшадай партиин, Урда Вьетнамые сүлөөлхэ Национальна фронтын хүтэлбэри доро нэгэдээд, американ эзэрхэг түримхэйшүүлдэ эсэргүүсэлгын дайнда жагсан бодонхой. Вьетнам арад ехэ хохидол гэмтэлдэ оробошье, олон бэрхэшээлнүүдые зайсуулан, алдарта илалтануудые туйлаа. Хойто Вьетнамда эсэргүү hүйдхэл hандарал хэхэ зорилготой дайень таhалдуулаад, Урда Вьетнамдахи «нютагай шэнжэтэй дайень» буруу hүргэжэ байна. Хойто Вьетнамые бомбодохоёо болихыень, Парижда сугларжа хэлсээ хэхыень американ эзэрхэг түримхэйшүүлые вьетнам арад баадхаа.

США Вьетнамда, Индохитадай бусад оронуудта эсэргүү эзэрхэг түримхэй ябуулгаяа болюулха, өөhэдынгөө сэрэгүүдые, дахуул оронуудайнгаа сэрэгүүдые тон hаяар хүсэд бүрин, үгэ дуугүйгөөр гаргаха, Урда Вьетнамай хүн зоной байдалаа өөhэдөө тодорхойлхо эрхыень мэдэрхэ ёhотой.

Вьетнамай ажалшадай парти, вьетнам арад социалис оронуудтай дайшалхы ёhоор hаналаа нэгэдэхэ, харилсаа холбоогоо бэхижүүлхэ, батадхахын тула өөhэдhөөнь дулдыдахаар бүхы юумэ хэхэ, марксизм-ленинизмые, пролетарска интернационализмые үндэhэн болгон, социалис оронуудай, уласхоорондын коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй бата нэгэдэл hэргээхэ, бэхижүүлхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулха байха гэжэ Ле Зуан хэлэбэ.

Совет партийно-правительственна делегациин мүнөө Вьетнамда айлшалан ерээд байhан ушар ехэ удха шанартай ябуулга, манай хоёр ороной партинуудай, правительствануудай, арадуудай хоорондын харилсаа хүгжөөлгын талаар урагшаа дабшаhан шэнэ алхам болоно. Энээнтэй дашарамдуулан, вьетнам арадай революционно хэрэгтэ КПСС-эй, Советскэ Союзай правительствын ба арад түмэнэй үзүүлдэг дэмжэлгэ болон туhаламжые, үнэн зүрхэнэй талархалые вьетнам арад бүри гүнзэгыгөөр мэдэржэ байна. Танай энэ айлшалалга ехээр hайшаагдаха, шэнэ, үшөө ехэ илалтануудта манай бүхы ороной арад зониие, сэрэгшэдые зоригжуулха хүсэтэ нүхэсэл болохо, манай ороной арадуудай хоорондын аха дүүгэй мэдэрэлые улам бэхижүүлхэ гээд этигэнэбди,—гэжэ Ле Зуан онсолон тэмдэглээ.

hүүлээрнь **Н. В. Подгорныдо** үгэ үгтэбэ.

Вьетнамай газар дээрэ Совет партийно-правительственна делегациие үнэн зүрхэнhөө, үнэхөөрөө аха дүүнэрэй ёhоор угтаhанайнь түлөө баяр баясхалан хүргөөд, Н. В. Подгорный иигэжэ онсолон тэмдэглээ. Баатар габьяата Вьетнамтай совет коммунистнуудай, совет арадай hанал бодолоо батаар нэгэдэнхэй байhые вьетнам арадай үмэнэ, бүхы дэлхэйн үмэнэ дахинаа шууд лаблан мэдүүлхын тула манай делегаци ДРВ-дэ ерэбэ. Энээгээрээ Советскэ Союзай ба ДРВ-гэй арадуудые холбогшо аха дүүгэй хани барисаанай таhаршагүй бүхэ байhыень элирхэйлэн харуулнабди, — гэбэ Н. В. Подгорный.

Американ империализмда эсэргүү вьетнам арадай баатар габьяата тэмсэлые үндэрөөр сэгнээд, Н. В. Подгорный иигэжэ хэлээ: сүлөөдэ дуратай арадуудта зонхилолгоёо зэбсэгэй хүсөөр баадхаха гэhэн США-гай hэдэлгын бүтэхэгүй байhые эндэхи дайн байлдаанууд арсахын аргагүйгөөр тодоруулаа. Советскэ Союз, бусад социалис оронууд, хүдэлмэришэнэй ба коммунис хүдэлөөн, национальна сүлөөрэлгын түлөө тэмсэгшэ хүсэнүүд, дэлхэйн түрүү үзэл бодолто олониитэ Вьетнамые дэмжэнэ. Тэмсэн бодоhон вьетнам арадтай hаналаа нэгэдэн талархалгын энэ хүсэн түгэлдэр фронт hара бүри, жэл бүри улам үргэдэжэ байнхай.

Ханойдо эхилhэн хэлсээнүүдэй үедэ зүбшэн хэлсэгдэжэ байгаа бүхы асуудалнуудаар hанал бодолоймнай адли байhаниинь элирээ, hайн шиидхэбэринүүд туйлагдаха шэнжэтэй болоо. Энэ ушар манай оронуудай ба арадуудай хани холбоое, түгэс харилсаае бүри ехээр бэхижүүлхэ арга олгохо байха. Индохитадтахи байдалые эндэхи арадуудай хуулита эрхэнүүд ба хүсэл эрмэлзэлнүүдтэйнь зохилдуулан шиидхэхэ гэдэг вьетнам ханинарайнгаа хараа бодолыень Советскэ Союз бүрин дэмжэнэ. Вьетнамай, Лаосой ба Камбоджын арадууд өөhэдынгөө дотоодын политическэ ба гүрэнэй хэрэгүүдые өөhэдөө шиидхэхэ, хуби заяагаа өөhэдөө тодорхойлхо эрхэтэй. Индохитадай арадуудай хэрэгүүдтэ ямарааршье хамаархаха ябадал тохёолдуулагдаха ёhогүй,—гэжэ Н. В. Подгорный үргэлжэлүүлэн хэлэбэ.

Нүхэр Н. В. Подгорный СССР-эй болон ДРВ-гэй арадуудай агуу ехэ, эбдэршэгүй хани барисаанай тэмдэг болгон, Владимир Ильич Ленинэй скульптурна дүрэ зурагые хотын ажалшадта дамжуулан барюулба. Удаа тээнь Н. В. Подгорный «Хо Ши Мин ажалшадай дунда» гэhэн совет уран зурааша Самсоновой зурагые Вьетнамай Ажалшадай партиин Центральна Комитедтэ бэлэг болгон дамжуулаа.

Вьетнам ба' ород хэлэнүүд дээрэ: «Вьетнам болон совет арадуудай хоорондын агуу ехэ хани барисаан, дайшалхы ёhоор hаналаа нэгэдэлгэ хэтын хэтэдэ мандаг лэ!» гэжэ алтан үзэгүүдээр бэшэгдэhэн уряатай тугые Совет партийно-правительственна делегацида вьетнам нүхэд барюулба.

«Интернационалай» жабхаланта аялга доро митинг дүүрэбэ.

АРАДАЙ hУНГАМАЛНУУД

ЭДЭБХИТЭЙ ДЕПУТАТ

Манай Хоринн ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй июниин 23-да болоhон нэгэдэхи сесси дээрэ хүдөө ажахын саг үргэлжын комиссиин түрүүлэгшээр депутат Очир Аюшеевич Борисов hунгагдаhан юм. Энэ нүхэрнай гүрэнэй хүдөө ажахын хиналтын ахалагша инспектороор хүдэлдэг. Тэрэ өөрынгөө хэдэг ганса ажал хараад ябадаггүй, харин ниитын ажал хүдэлмэридэ шударгыгаар хабаададаг. Тиимэhээ хүн зоной дунда хүндэтэй болонхой.

Хүдөө ажахыгаар саг үргэлжын комиссие хүтэлбэрилжэ эхилхэдээ, нүхэр Борисов эгээл түрүүлэн гүйсэдкомдо орожо, эгээн түрүүн ямар ажал хэжэ эхилхэдэ боломоор байhыень тодорхойлжо, комиссиингаа гэшүүдэй зүбшэлгэдэ табиhан байна.

Тэрэ түсэб доторнь аймагай, сельскэ болон сомоной Соведүүдэй гүйсэдкомуудай зүблөөнүүд дээрэ табиха асуудалнуудhаа гадна, комиссиин гэшүүдэй ямар ажал хэхэ, ямар уялга дүүргэхэ тухайнь, хаана ямар шалгалта хэхэб, тэрээндээ ямар хүнүүдые хабаадуулхаб гэжэ бэшээтэй байдаг. Тиимэhээ түсэбөөр хараалагдаhан хэмжээ ябуулганууд, табигдаhан зорилгонууд гүйсэдхэгдэхэдөө урагшатай, бүтээсэтэй байна.

Жэшээнь, комиссиин гэшүүн нүхэр Антонида Матвеева «Георгиевский» совхоздо хониной ноохо абалгада бэлэдхэл хэр ябажа байнаб гэhэн асуудал бэлдээд, комиссиингаа зүблөөн дээрэ табижа, тэрэниие түргэдхэхэ талаар хэмжээ абхуулhан байна. Депутат, комиссиин гэшүүн, хонишон Резван Нурмухметов Хүрбын совхозой хоёрдохи отделенидэ хонидой ноохо хайшалалгын ябаса тухай асуудал бэлдэhэн, мүн лэ зүбшэн хэлсүүлhэн юм. Тиихэдээ өөрөө О. А Борисов зунай сагта аймагай совхозуудта мал адуулга ямар эмхидхэгдэнэб, ямар шанартай хүдөө ажахын продукци гүрэндэ тушаагданаб гэжэ шалгаа. Жэшээнь, нүхэр Борисов июлиин 28-да болоhон аймагай Соведэй гүйсэдкомой заседани дээрэ арад зонhоо үлүү гараhан хүдөө ажахын продукци—мяхан гүрэндэ хэр тушаагданаб гэhэн асуудал бэлдэжэ, олоной үзэмжэдэ табяа. Тиихэдэ комиссиин гэшүүд «Георгиевский» совхозой мүнгэн hангай бүридхэл, ябаса, тоосоон ба гаргаша, оршо тухай асуудал бэлдээд, баhа заседани дээрэ табяа. Тиигэжэ гансашье энэ бэшэ, олон тоото асуудалнуудые бэлдэдэг, абтаhан хүдөө ажахын талаар асуудалнуудые шиидхэхые оролдодог, бүтээдэгшье байхадаа депутадууд олоной зүгhөө абаhан уялгаяа дүүргэдэг байна.

Очир Аюшеевич Борисов үндэр наhатай болобошье, мүнөө сарюун зандаа юм. hаяшаг жара наhа гүйсөө. Тиихэдэнь Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум Хүндэлэлэй грамотаар шагнаба.

Эдэбхитэй депутат нүхэр Борисовта саашанхи ажалдань амжалта юрөөжэ, соведүүдэй хүдэлмэридэ улам эршэтэйгээр хабаадахыень хүсэгдэнэ, найдагдахашье байна.

К. ЖАЛСАРАЕВ.

ХАТАР, ХҮГЖЭМ, hУРАЛСАЛ...

Улаан-Үдын хореографическа училищида ерэхэдэ, жиирэй hургуулиhаа тад ондоо. Эндэ hуража байгшад наhаараашье, нюргаараашье юрэнхы эрдэмэй дунда hургуулиин hурагшадhаа илгардаггүй шэнги. Юуб гэхэдэ, гурбадахи класс дүүргэhэн үхибүүд эндэ hурахаяа ороно бшуу.

Теэд ерээдүйн хатаршад, балетмейстернүүд болохо байhаниинь абаhаар тухайлагдаха. Бэенүүдынь, гар, хүлынь уян нугархайнууд. Хэшээлэй хоорондо забhарлалгынишье болоходо, юрын hургуулиин хүүгэдhээ ондоогоор амарха юм.

Хэшээл дүүрэбэ гэжэ соносхоhон хонхын жэнгирхэдэ, үүдэн нээгдэжэ, үхибүүд түлхисэлдэн амархаяа гарана. Угайдхадаа, классуудайнь үүдэн бэеэ hоридог балетнэ зал руу харанхай. Уданшьегүй бүхы ханые эзэлhэн томо гэгшын гэрэлэй урда ошожо, үхибүүд хэшээлдээ гараhан элдэб хүдэлсэнүүдые хүлөөрөө, гараараа хэнэ, нюргаа атиралдуулан, «хүүргэ» болоодшье туршана.

Тиигэhээр байтарнь, удаадахи хэшээлдэ дуудаhан хонхо шэнхинэбэ. Арбаадтайхан гү, али арбаад гаратай үхибүүд хиталзан, хотолзон, гоёор гэшхэлэлдэн, хэшээлдээ ороно.

Хореографическа училищида hурагшад бэрхэ балеринэнүүд болохын тула хүгжэм, классическа болон түүхэтэ хатарнуудые шудалха ёhотой.

Ахамад классуудта ороходоо, гримтэй танилсаха ёhотой. Театральна сезоной нээгдэхэдэ, зүжэгүүдтэ, олоной хабаадалгатай сценэнүүдтэ хабаадаха хэрэгтэй.

Тиихэдээ жиирэй hургуулида hурагшадта ороходоо, эдэ үхибүүдтэ сүлөөтэй, наадаха саг үлэдэггүй шахуу. Үглөөгүүр бодожо бэеэ hэргээгээд, эдеэлээд, хэшээлдээ ошоно. hүүлээрнь бага зэргэ амараад, үглөөдэрэйнгөө хэшээлдэ бэлдэнэ. Мүн бэеэ hорихо, хүгжэм наадажа hураха шухала.

Үхибүүд эсээбди гэжэ гомдодоггүй. Бүхы наhаяа искусстводо зорюулхамнай гэжэ ехэ хүнүүдтэл сэдьхэжэ ябана гээ hаа, эндүүтэй байха. Үхибүүд хадаа үхибүүд юм бээзэ. Гэбэшье хүгжэм, театр, хатар—гоё hайханай орон нютаг хүүгэдэй сэдьхэлые эзэлэнхэй.

Тэдэнэр мүнөө дээрэ бэеэ hорижо, хатарай элдэб нюуса шудалжа байна. Яажа мэдэхэб, мүнөөдэрэй hурагшадай дунда ерээдүйн уланова, сахьянова, абашеевүүд урган ябаа аалам!..

Е. ЗАХАРОВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: БурАССР-эй габьяата артист В. А. Хараев гримээр хэшээл үнгэргэнэ; математика гээшэ хатаршадташье хэрэгтэй. А. А. Кузнецова баледэй нюусатай танилсуулжа байна.

АВТОРАЙ ФОТО.

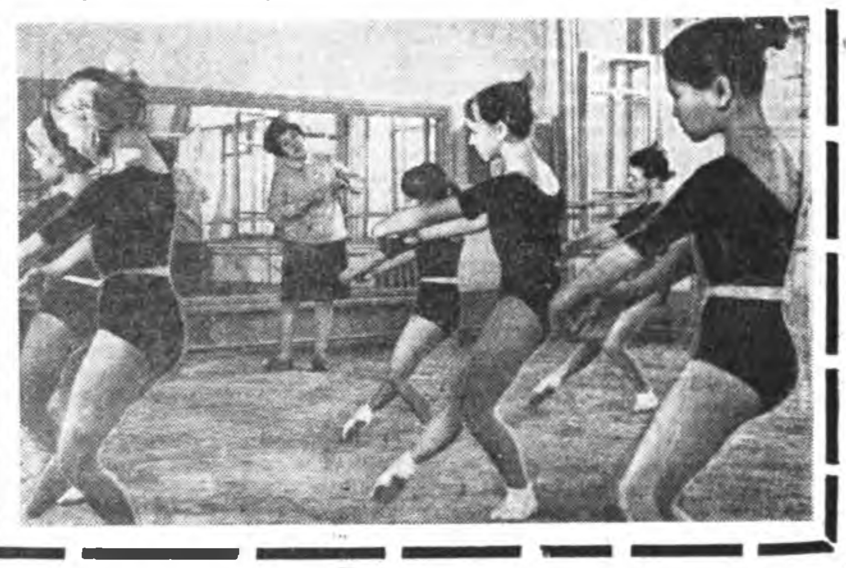

«hАЙН НОМ—МИНИИ НҮХЭР»

Ном гү, али хэблэлэй хуудаhанда толилогдоhон ямаршье зохёол хүнэй ажабайдалда ехэ удха шанартай гээшэ ааб даа. **«Ном хадаа урда үеын хүнүүдэй хойто үеынхидтээ уг залгуулан дамжуулhан ухаан бодолой захяа, наhаяа түгэсэжэ байhан аханарайнь хүл дээрээ бордойжо эхилhэн эдиршүүлдэ хэлэhэн зүбшэл мүн»**,—гэжэ А. И. Герцен тодорхойлоо hэмнай.

Гэбэшье бидэ номhоо hайн юумыень бэедээ абажа үшөөл бирадаггүйбди. Илангаяа залуушуул бэедээ туhатайгаар ном уншажа шададаггүй. Тэрэ хэрэгтэнь туhалха зорилготойгоор эмхидхэгдэhэн номой выставкэ манда нээгдээ. Тэрэ выставкэ «hайн ном — минии нүхэр» гэhэн ниитэ гаршагтай юм.

Выставкэдэ табигдаhан Э. Цюрупа гэгшын «Ном уншажа шадаха гүш» (Москва, Детгиз, 1963), гэhэн зохёол соо номууд тухай, тэдэниие бэшэhэн хүнүүд тухай хөөрэнэ. Тиигээд автор хадаа номые яажа зүбөөр уншаха ёhотойб гэжэ эдир уншагшадта ойлгуулха зорилго урдаа табинхай.

Ном уншажа hураха тухай Н. Калитинай «Уншагша байхын тула шадабари хэрэгтэй» гэhэн зохёол соо туhатай зүбшөөлнүүд бии. Мүн баhал Л. Ковалевой «Уншагшын бэлиг» гэжэ ном hонин. Тэрэ ном 1967 ондо Москвагай «Детская литература» гэжэ хэблэлээр гараhан. «Эдэ номууд уншуулжа hургаха» гэhэн гаршаг доро нэрлэгдэгшэ зохёолнууд табигдаа. hүүлшынь номой оршол соо иигэжэ хэлэгдэнэ: **«Уншагшын бэлиг гээшэ хоморойшье hаа, тэрэниие хүн бүхэн өөртөө оложо, саашань хүгжөөхэ шадалтай юм. Тиигээл hаа, хүн үнэншэ номые хуурмагhаа бэлигтэ зохёолые боро юрьеэнэй hула зохёолнуудhаа илгажа hураха юм».**

Үнэхөөрөөшье, зарим үхибүүд хамаагүй уншадаг. Өөhэдынгөө наhанда зохихогүй ном гэнтэ эрижэ байдаг. Н. Островскиин хэлэhые hаная: **«Саг соогоо уншагдаhан ном хадаа айхабтар ехэ олзо ха юм. Эгээл hайн нүхэрэйнгөө, багшын заабаряар болодоггүй аад, hайн номой нүлөө доро ажабайдалаашье хубилгажа болохош».**

Энээнтэй дашарамдуулан, үшөө нэгэ ном нэрлэхэ дуран хүрэнэ. 1961 ондо «Молодая гвардия» хэблэлээр гараhан «Ном дээрэ хүдэлжэ hура» гэhэн согсолбори эдир уншагшадта туhалха. Ном соо В. И. Ленин, А. М. Горькиин ном тухай хэлэhэн сэсэн үгэнүүд бии.

Б. ХАЛМАТОВА,
хүүгэдэй республиканска библиотекын хүдэлмэрилэгшэ.

Редакцида харюусана

„САГ ОШОО, […]ШАМДАХААР БОЛОО“

Иимэ гаршагтай шүүмжэлхы корреспонденци манай газетын июлиин 13-най номерто толилогдоhон байгаа. Тэрээн соо Хяагтын аймагай колхоз, совхозууд ниитын адууhа малда тэжээл бэлэдхэлгэдэ муугаар бэлдэнэ, энэ хүдэлмэри тон унжагайруулагдана гэжэ хэлэгдээ hэн. Тус корреспонденци КПСС-эй Хяагтын райкомдо хэмжээ абахынь тула эльгээгдэhэн юм.

«Корреспонденци соо хэлэгдэhэн баримтанууд булта зүб байгаа. Тэрэ корреспонденци аймагай колхоз болон совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна организацинуудай секретарьнар болон мэргэжэлтэдэй зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ hэн. Тиигэжэ тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэри саг болзортоо үнгэргэгдөө, түсэбөөр хараалагдаhан ногооной гурил, сенаж гүйсэд бэлэдхэгдээ» гэжэ КПСС-эй Хяагтын райкомой нэгэдэхи секретарь Е. Елизов манай редакцида мэдээсэбэ.

Социалис оронуудаар

Монгол

[…]ААН-БААТАР. Монголой [Ар]адай Республикада ниитын [мал]да тэжээл бэлэдхэлгын хүдэл[мэри] дүүрэбэ. Орон дотор хамта […] 600 мянган тонно үбhэн [бэлэдх]эгдээ.

Ниитын адууhа малай тоо толгой олошоруулхын, тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхын тула үхэр малда бардам хүрэхэ үбhэ тэжээл бэлэдхэхэ асуудалда орон дотор онсо анхарал хандуулагдадаг болонхой. Промышленна аргаар тэжээл бэлэдхэхэ, үбhэ хуряалгын хүдэлмэриие оньhожоруулха талаар парти ба правительство hүүлэй жэлнүүдтэ тодорхой хэмжээнүүдые бэелүүлжэ эхилээ. Үнгэрhэн табан жэлэй турша соо Советскэ Союзай туhаламжатайгаар комбинированнэ тэжээл бэлэдхэхэ хэдэн арбаад завод баригданхай. Шэнэ табан жэлэй туршада орон дотор тэжээл бэлэдхэлгэ 1,4 дахин ехэдхэгдэхээр хараалагдаhан байна.

[М]ОНГОЛОЙ Арадай Республикада бага [бал]шар үхибүүдтэ асаргэ анхарал хандуулагдадаг юм. Мүнөө [хүүг]эдэй 500 саадууд[та] 52 мянган балшар [бага]хан үхибүүд хүмүүжүүлэгдэнэ. Хүүгэдэй [..]0 гаран ясли орон [до]р хүдэлдэг юм.

[ЗУ]РАГ ДЭЭРЭ: [Улаа]н-Баатар хотын [хүүг]эдэй саадуудай нэгэн.

[Т]АСС-ай фотохронико.

Югослави

БЕЛГРАД. Железнике хотодохи «Иво Лола Рибара» гэжэ машина бүтээлгын завод ороной промышленностиин «аба» гэжэ нэрлэгдэдэг болонхой. Доменно пеэшэнэй, гидроэлектростанциин, цементын ба станок бүтээлгын заводуудай элдэб янзын пресс болон түхеэрэлгэнүүд дээрэ дурсагдаhан заводто бүтээгдэдэг юм.

Дайнай hүүлэй жэлнүүдтэ бодхоогдоhон энэ заводой коллектив ороной промышленностиие hэргээн хүгжөөхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаа. Заводой хүдэлмэришэд мүнөө предприятиингаа арга боломжые бүри гүйсэдөөр ашаглахын тула ехэ оролдолто гаргана.

Заводой коллектив Советскэ Союзай «Уралмаш», Ново-Краматорско машина бүтээлгын ба бусад заводуудай коллективүүдтэй нягта холбоо барисаатай юм. Эдэ предприятинуудай мэргэжэлтэд бэе бэедээ айлшалжа, үйлэдбэриин шэнэ туйлалтанууд тухай хани ёhоор хөөрэлдэдэг, дүй дүршэлөө андалдан абалсадаг байна.

ДРВ

ХАНОЙ. Вьетнамай Демократическа Республикын социалис байгуулалтада үшөө нэгэ амжалта туйлагдаба. Совет ороной техническэ туhаламжатайгаар бодхоогдожо байhан «Тхакба» гэжэ гидроэлектростанциин түрүүшын агрегат ашаглалгада оруулагдаа. Тэрэнь 36 мянган киловатт хүсэтэй юм. Тус станцида хамтадаа гурбан тиимэ агрегат тодхогдохоор хараалагданхай. ДРВ-гэй эгээл томо гидростанцинуудай нэгэн болохо тус ГЭС-эй барилга ерэхэ жэлдэ дүүргэгдэхэ юм.

***

ХАНОЙ. (АПН-эй корр.). Ханойн хүнгэн промышленностиин институт түгэсхэhэн түрүүшын бүлэгтэ — 390 залуу мэргэжэлтэдтэ баяр ёhололой оршон байдалда дипломууд барюулагдаба.

ДРВ-дэ эсэргүү агаарай дайе Холбоото Штадуудай эхилhэн жэлдэ энэ институт нээгдэhэн юм. Студентнүүд хүшэр хүндэ байдалда hуралсалаа үргэлжэлүүлхэ баатай бологшо hэн. Хэшээлэй hүүлээр hандарhан харгы замуудые заhабарилха, таряашадай ургасаяа хуряахадань туhалха хэрэг али олон гарадаг hааб даа. Тиигэбэшье студентнүүд hуралсалайнгаа программые түгэсхэжэ шадаа. Республикын хүнгэн промышленностиин шэнэ hалбаринуудые хүгжөөлгэдэ тэдэнэй дипломно хүдэлмэри гол түлэб зорюулагдана.

Чехословаки

ПРАГА. Ороной ниислэл хото он жэлэй ошохо бүри хүгжэн hалбарна, болбосон түхэлтэй боложо байна. Городой хуушан районууд шэнэдхэгдэн хубилгагдана, шэнэ районууд бодхоогдоно.

Шэнэ табан жэлэй турша соо Прага хотодо 40 мянган шэнэ квартира баригдахаар хараалагданхай. Эндэ метрополитенэй барилга хурдан түргэнөөр ябуулагдана. 1971 ондо Прага хотын доогуур түрүүшын электропоезд ябажа эхилхэ юм.

Польшо

ВАРШАВА. hаяхан бодхоогдожо эхилhэн Гданьскын порт Балтикадахи эгээл томо портнуудай нэгэн болохо юм. Тэрэнэй барилга 1978 ондо сүм дүүргэгдэхээр хараалагданхай. Тиихэдэ 1974 оной дүрбэдэхи кварталда тус портын түлишын бааза ашаглалгада оруулагдаха байна. Бүтээсэ ехэтэй түхеэрэлгэнүүдэй ашаар сүүдхэ соо 50 мянган тонно түлишэ буулгагдадаг болохо юм. Портын түрүүшын ээлжээн 1975 ондо ашаглалгада оруулагдаха байна.

Болгари

СОФИ. Эдеэ хоолой ба тамхинай промышленностиин предприятинуудай түхеэрэлгэнүүдые бүтээн гаргадаг Касковск хотын «Молодая Гвардия» гэжэ заводой коллектив уласхоорондын гурбан ярмаргта харуулагдаха шэнэ түхеэрэлгэнүүдые бэлдэжэ байна. Тус заводто бүтээгдэдэг продукци хилын саана hайн мэдээжэ болонхой.

hүүлэй 10 жэлэй туршада Болгари дэлхэйн олохон оронуудта 30 гаран комплексно түхеэрэлгэнүүдые худалдаhан байна. Тэдэнэй тоодо эдеэ хоолой, текстильнэ, арhанай, тамхинай промышленностиин предприятинуудта хэрэглэгдэдэг түхеэрэлгэнүүд оролсоно. Советскэ Союзай компот ба элдэб фруктын шүүhэ гаргадаг цехүүдэй түхеэрэлгэнүүд, Монголой мяханай комбинадай ба арhанай заводой түхеэрэлгэнүүд, Индиин фармацевтическэ ба консервын предприятинуудай түхеэрэлгэнүүд Болгариhаа худалдаган абтана. «Болгарида бүтээгдээ» гэhэн тэмдэгтэй станок болон түхеэрэлгэнүүдые Италиин, Иранай, Сириин, Ливанай, мүн бусад оронуудай предприятинуудта хаража болохо байна.

„БУРЯАД ҮНЭН“ 1972 ОНДО

Юһэдэхи табан жэлэй хоёрдохи жэлдэ —1972 ондо абтаха хэблэл захилга сентябриин 1-һээ эхилэнхэй. Энэ политическэ шухала хүдэлмэритэй дашарамдуулан, «Буряад үнэн» газетэ ерэхэ жэлдэ ямар түсэбтэй, юу хэхээ байнаб гэжэ урданайнгаа заншалаар манай уншагшад һонирхоно ёһотой. Тиимэһээ редакцингаа түсэбтэй уншагшадаа тобшохоноор танилсуулхамнай.

1971 ондо Советскэ Союзай Коммунис партиин ээлжээтэ XXIV съезд боложо, манай ороной арадай ажахые 1971—1975 онуудта хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб тухай Директивэнүүдые баталан абаһан байна. Партиин съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ хүсэл эрмэлзэлээр зоригжоһон манай республикын хото, хүдөөгэй ажалшад бүхы хаба шадалаа элсүүлэн хүдэлнэ. Хүдэлмэришэн, колхозой гэшүүн, алба хаагша бүхэнэй энэ шанга тэмсэлые газетын хуудаһануудта шадамараар зураглан харуулха гээшэ манай хүдэлмэрилэгшэдэй шухалын шухала зорилго болоно.

«Социалис мүрысөө саашадань улам һайнаар эмхидхэхэ тухай» тогтоол КПСС-эй Центральна Комитет һаяхан баталан абаба. Мүрысөөе толгойлхо хэрэгтэ партийна, профсоюзай организацинуудай дүүргэдэг үүргэ дээшэлүүлхэ, тэрэниие бүри үргэн дэлисэтэйгээр дэлгэрүүлхын тула олониитын дунда ябуулагдадаг политическэ хүдэлмэриин бүхы онол арга сүм хэрэглэхэ асуудалнуудта энэ тогтоол соо онсо анхарал хандуулагдана. Ушар тиимэһээ газетэмнай социалис мүрысөөнэй гурим тодорхойлхо, тэрэнэй ябаса, дүнгүүдыень согсолхо хэрэгтэ бүри ехэ анхарал табидаг болохо. Ажалай түрүүшүүлэй дүй дүршэл, эрдэм наукын шэнэ туйлалтанууд тухай ходо бэшэгдэжэ байха. «Түрүү дүй дүршэлэй хуудаһан» гэһэн гаршагтайгаар промышленностиин, хүдөө ажахын, соёл культурын талаар туйлагдаһан амжалта илалтанууд, түрүү коллектив болон ажалай баатарнуудай үйлэ хэрэгүүд дэлгэрэнгыгээр харуулагдаха. Тиимэ тусхай хуудаһануудые бэлдэхэдэмнай партийна организацинуудай, нютагай Советүүдэй, ажахын зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд, ажалай түрүүшүүл, мэргэжэлтэд, эрдэмтэд эдэбхитэйгээр хабаадалсаха бэзэ гэжэ найдагдана.

Ажалша хүн — газетымнай гол герой болоно. Тиимэһээ тэдэ хүнүүд тухай очерк, зураглал ба корреспонденцинүүд «Табан жэлэй түрүүшүүл», «Нүхэр тухайгаа», «Ажалай ветеранууд», «Юрын хүн тухай хөөрөөн», «Хэншье, юуншье мартагдаагүй» гэхэ мэтэ гаршагууд доро ходо толилогдожо байха.

Коммунис партиин XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ партийна, профсоюзай, комсомолой организацинуудай, нютагай Советүүдэй үүргэ тон ехэ. Тиимэһээ партиин, комсомолой райкомуудай, партийна эхин организацинуудай, комсомолой болон профсоюзай эхин эмхинүүдэй, нютагай Советүүдэй үдэр бүриин ажал хэрэг тухай статья ба корреспонденцинүүд үдэр бүри толилогдожо байхаар хараалагдана. Мүн үзэл сурталай хүдэлмэрилэгшэдэй ажал хэрэг, коммунистнууд, комсомолшууд ба партийнабэшэ эдэбхитэдэй политическэ һуралсал, ойлгууламжын ба хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин асуудалнуудта урда урдынхиһаа ехэ анхарал табигдаха байна.

Промышленна, хүдөө ажахын үйлэдбэриин ашаг үрые бүри ехэ болгохо, алмалта арьбалалтын гурим улам һайжаруулха, ажалай эмхидхэл, түсэб ба уялгануудай дүүргэлтын түлөө коллектив, ажалша хүн бүхэнэй харюусалга дээшэлүүлхэ тушаа һонирхолтой материалнууд «Табан жэлые — болзорһоонь урид», «Промышленность — хүдөө ажахыда», «Шэнэ барилганууд», «Экономическа шэнжэлэл», «Балта ба хадуурай бата барисаан», «Үүсхэл гаргаһан ажахыда» гэхэ мэтэ гаршагууд доро толилогдожо байха. Энэ хэрэгтэ ажахынуудай ба предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд, ажалай түрүүшүүл, хүдөө ба хүдэлмэришэн бэшэгшэдэй олоороо хабаадалсахань тон шухала гүб даа.

Эрдэм ба техникын туйлалтануудтай, соёл культурын хүгжэлтэтэй, уран зохёолшод ба уран зураашадай, хүгжэмшэдэй шэнэ зохёол ба бүтээлнүүдтэй уншагшадаа саг соонь танилсуулжа байхын тула эрдэм наукын, литература ба искусствын асуудалаар тусхай хуудаһанууд гаргагдажа байха. Тиихэдэ үргэн олон уншагшадай һайшаалда хүртэһэн «Һургуули — шабинар—түрэлхид», «Хонхо», «Толи», «Саянһаа Витим хүрэтэр» гэжэ хуудаһанууд үргэлжэлүүлэгдэхэ.

ТАСС-ай, АПН-эй һони һонин мэдээсэлнүүд, сэрэгэй-патриотическа темэтэй статьянууд, спортын, нютаг нютагай һонин газетымнай номер бүхэндэ үгтэжэ байха. Манай хүршэ Монголой Арадай Республикада, Агын ба Усть-Ордын национальна округуудта болоҗо байһан һонин тухай материалнууд баһал толилогдодог байха.

Нютагай Советүүдэй, ниитын эмхинүүдэй хүдэлмэриин асуудалнуудта ехэ анхарал хандуулагдаха. Совет хуулинуудые, илангаяа ажал тухай шэнэ хуули бэелүүлхэ, сүүдэй зургаануудай, милици ба прокуратурын хүдэлмэри тухай һонирхолтой корреспонденци, статья, репортажнууд «Советүүдэй хүдэлмэри», «Республикын засагай дээдэ зургаануудта», «Сүүд дээрэһээ», «Юристын зүбшэлнүүд» гэхэ мэтэ гаршаг доро бэшэгдэдэг байха.

Совет Социалис Республикануудай Союзай тогтоһоор 50 жэлэй ой 1972 оной декабрь һарада, мүн Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын 50 жэлэй ой 1973 ондо тэмдэглэгдэхээ байна. Энээнтэй дашарамдуулан, бүхы Совет орон доторнай, тэрэ тоодо манай республикада бэлэдхэлэй ехэ хүдэлмэри хэгдэжэ эхилэнхэй. Союзна республикануудай ажалшан арадай 50 жэл соо туйлаһан асари ехэ амжалта илалтанууд тухай, Буряадай республикын хото, хүдөө нютагуудта болоһон хубилалта, тэндэхи ажалшадай туйлалтанууд тухай һонирхолтой олон материалнууд ерэхэ жэл соо газетэдэмнай толилогдохоор түсэблэгдэнхэй. Манай уншагша бүхэн — хүдэлмэришэн, колхозник, алба хаагша ба бусад эдэ асуудалнуудаар һонирхолтой статья, мэдээсэл, зураглал, корреспонденцинүүдые редакцида эльгээхэ бэзэ гэжэ найданабди.

Шэнэ 1972 ондо газетымнай хуудаһануудта «Коммунист ба табан жэлэй түсэб», «Завод, фабрикын табан жэл», «Мүнөөнэй хүдэлмэришэнэй шэнжэ», «Фермэдэ — оньһон техникэ», «Хүдөө ажахын үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ», «Коллектив ба хүтэлбэрилэгшэ», «Тосхоной шэнэ шэнжэ», «Соёлой хоёр жэлэй добтолго», «Улаан-Үдэдэ: үсэгэлдэр, мүнөөдэр, үглөөдэр» гэхэ мэтэ шэнэ гаршагууд бии болгогдожо, тэдээн доро һонирхолтой статья, корреспонденци, очерк ба зураглалнууд толилогдожо байхаар хараалагдана.

«Буряад үнэн» гол түлэб уншагшадайнгаа эдэбхитэй туһаламжаар гаргагдажа байдаг. Тиимэһээ үнинэй бэшэгшэдэй, һая бэшэжэ эхилэгшэдэйшье нютагайнгаа һонин тухай, ажал, һуудал байдал тухай, һонирхолтой ушарнууд тухай саг үргэлжэ бэшэжэ байхынь тула «Редакцида ерэһэн бэшэгүүд», «Манай почтын һонин», «Асуутты — харюусахабди», «Хэблэгдээгүй бэшэгэй мүрөөр», «Хэмжээн абтаа» гэхэ мэтэ гаршагууд газетэдэмнай гаража байха.

Богонёор хэлэбэл, ерэхэ жэлдэ хэхэ ажалнай тон ехэ. Коммунис партиингаа ударидалга доро Буряад оронойМнай хото городуудта, хүдөө нютагуудта болоҗо байһан түүхэтэ хубилалтанууд тухай дэлгэрэнгыгээр, гүнзэгы удхатайгаар, уран хурсаар зураглаха гээшэ журналист бүхэнэй, хүдэлмэришэн ба хүдөө бэшэгшэ бүхэнэй, манай олон түмэн уншагшадай нэрэ хүндын хэрэг, шухала зорилго болоно.

ХҮНДЭТЭ НҮХЭД, УНШАГШАД! «БУРЯАД ҮНЭН» ГАЗЕТЭЕЭ 1972 ОНДО ОЛООРОО ЗАХИЖА УНШЫТ. ЗАХИЛ ХЭХЭЕЭ БҮ МАРТАГТЫ!

ЦИРКЫН АРТИСТКА— МАНАЙ АЙЛШАН

БУРЯАДАЙ АССР-эй Культурын министерствын уряалаар гүрэнэй циркын артистка Тамара Федоровна Минина манай Буряадта айлшалжа ерэбэ. Тамара Федоровна өөрынгөө һургаһан бүлэг ангууд болон нохойнуудые асараа.

Энэ хүмнай 30 жэлэй туршада ангуудые һургажа байна. СССР-эй арадай артист, ангуудые һургагша Николай Павлович Гладильщиковай шабинь болоно.

Мүнөө үедэ Тамара Федоровнада табан баабгай бии (нэгэниинь долоо наһатай, хоёрдохинь — гурбатай, бэшэниинь үшөө зааханууд). Баабгайнуудһаа гадна, хоёр һармагшан болон нохойнуудые Минина асараа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ангуудые һургагша Т. Ф. Минина.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

МАЛШАДТА БАЯР АСАРАГШАД

— Концерт-наада харуулхаяа Улаан-Үдэһөө студентнэр ерээ. Ошохо гүш?

— Ошоол бэзэ даа. Үдэр бүри наадан зугаа эндэмнай болоҗо байдаг бэшэ. Сугтаа ошохобди, манайда хүрөөрэй.

Иимэ баярта хөөрэлдөөн Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозой айлһаа айлда, бригадаһаа бригадада дамжан, угаа түргэн тараадхиба. Үдэшэ болохотой адли, гоёлойнгоо хубсаһа үмдэһэн хонишод, һаалишад, трактористнууд, комбайнернууд болон бусад мэргэжэлтэд клуб тээшэ яаралтай гэшхэлэлдэнэд. Удангүй нютагай хүн зон үбгэн залуугүй клубаар дүүрэн сугларжа, концертын эхилхые хүлеэжэ ядан байнад. Энээнээ мэдүүлэн, хирэ хирэ болоод лэ альга ташана.

Улаан-Үдын соёл гэгээрэлэй училищиин 1-дэхи, 2-дохи курснуудай 11 студентнэрһээ бүридэһэн агитбригада ээлжээтэ гастрольдоо Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхоздо уржадэр хүрэжэ ерэбэ. Эндэ ерэхэһээ урид Охин-Булагай, Хёлгын, Бэшүүрэй, Бодонгуудай совхозуудта, «Дружба», Калининай нэрэмжэтэ колхозуудта хүрэжэ, малшад, механизаторнуудта айлш[…] байна.

Дэлхэйн болон ородой оюун бэлигтэ композит[…]дай зохёолнуудһаа абтаһан дуунууд, ород, бурят[…] дуудай хүгжэмтэ аялганууд, хүнүүдэй ажаб[…] дайралдадаг дутуу дундые шүүмжэлһэн сценк[…] конферансье, шог ёгто шүлэг, рассказууд, [...] арадуудай хатар наадан агитбригадын програм[…]но.

2-дохи курсын студент басаган Дашиним[…] сценэ дээрэ гаража ерэхэдэ, сугларагшад нэрьем[…]га ташалгаар үдэшэнэ. Энэ басаган ирагуу һ[…] хоолойгоор «Хабарай дууе» гүйсэдхэжэ, [...] һайшаал магтаалда хүртөө. А. Са[…] ород арадай хатар шадамар бэрхээр, хүнгэн сол[…] наадажа, сугларагшадые баясуулһан, нэрьем[…] ташалгаар нэгэнтэ бэшэ угтуулһан байха ю[…]

Тус училищиин студентнэрэй агитбригада [...] аймагай колхоз, совхозуудаар ябажа, концерт[…] харуулжа үргэлжэлһөөр.

Ц. ЦЫРЕН[…]
аймгүйсэдкомой соёлой таһагые даа[…]

ФУТБОЛ
АМЖАЛТА ХҮСЭЕ

Октябриин нэгэнэй үдэр Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй зонын «А» классай хоёрдохи бүлэгтэ наададаг футболистнуудай дунда ээлжээтэ наадануу үнгэргэгдэһэн байна. Нааданай дүн хаража үзэхэдэ, энэ түрүү һууриин түлөө ана-мана тулалдажа ябаһан командануу шүүжэ гарахын түлөө үсэд шангаар наадаһан байха юм. Жэшээнь, мүрысөөнэй таблицада түрүү һуури эзэлээд ябаһан Семипалатинскын «Спартак» команда Владивостогой «Луч» бүлгэмэйхидтэ айлшалаад бусахадаа, талмайн эзэдые 0:3 тоотойгоор шүүгээд, дүн хамта 69 очкотой болоҗо, хойноһоо дахажа ябаһан командануудтаа бүри хүсэгдэхээ болибо. Манай «Сэлэнгэ» командын футболистнуудые 0:1 тоотойгоор шүүжэ гараһан Томскын футболистнууд үшөө урагшаа дабшаһан байна. Хабаровскын футболистнууд өөрынгөө стадион дээрэ Целиноградай «Динамо» командатай наадабашье, 0:0 тоотойгоор тэнсэбэ.

Табадахи һуури эзэлээд ябаһан Омскын «Иртыш» команда Благовещенскын «Амур» командада айлшалхадаа, талмайн эзэдтэ 0:1 тоотойгоор шүүгдэһэн байна. Манай хүршэнэр — Шэтын футболистнууд Курган хоты[…] уралец» командые 4:1 тоо[…] шүүжэ, шухала очкотой [...] һүүлэй үедэ өөрынгөө ст[…] дээрэ наадахадаа шүүжэ [...] Барнаулай «Динамо» кома[…] үдэр эдэнэртээ айлшаар [...] Новокузнецкын «Металлур[…] мандые аяар 6:0 тоотой[…] гээд табяа. Тиигэжэ эдэнэ[…] сөөнэй таблицада байда[…] жаруулба.

Мүн Южно-Сахалинск[…] «Сахалин» команда «Вос[…] футболистнуудые 2:0 тоо[…] шүүхэдээ, нэгэ табсан [...] дабшаһан байна. Өөрынгө[…] он дээрэ Новосибирскын [...]жинец» командые 3:1 тоо[…] шүүһэн Ангарскын «Стар[…] манда мүн лэ урагшаа [...] Мүрысөөнэй таблицада һ[…] хоёр һуури эзэлээд ябаһа[…]кан», «Трактор» командын [...] футболистнууд хоорондоо [...] хадаа, уулзалгаа 0:0 [...] гоор дүүргэһэн байха [...] танай анхарала октябри[…] нэй удаа үнгэргэгдэһэн [...] таблица толилогдоно.

Үсэгэлдэр манай «Сэлэ[…] манза өөрынгөө стадион [...] жэлэйнгээ һүүлшын наа[…] сибирскын «Дзержинец» [...] датай үнгэргэбэ. Наада[…] орой болоһон хойно дүүр[…]

Командануу	Наадаа	Шүүгээ	Тэнсээ	Шүүгдээ	Бүмбэгэ	Очко
1. «Спартак» Семип.	33	21	6	6	53—26+27	69
2. «Томлес» Томск	33	17	10	6	35—19+16	61
3. «Автомобилист» Кр.	33	18	5	10	61—31+30	59
4. СКА Хабаровск	34	16	11	7	32—22+10	59
5. «Иртыш» Омск	33	16	8	9	47—27+20	56
6. «Сэлэнгэ» У-Үдэ	33	14	12	7	38—24+14	54
7. СКА Шэтэ	33	15	7	11	36—24+12	52
8. «Амур» Благ.	33	12	14	7	32—24+ 8	50
9. «Динамо» Барнаул	34	14	7	13	50—39+11	49
10. «Луч» Владивосток	34	11	13	10	30—32— 2	46
11. «Динамо» Целин.	33	12	9	12	33—43—10	45
12. «Сахалин» Ю-Сах.	34	11	11	12	28—36— 8	44
13. «Восток» У-Камен.	33	10	11	12	24—28— 4	41
14. «Старт» Ангарск	33	10	11	12	26—30— 4	41
15. «Аэрофлот» Эрхүү	33	11	7	15	22—37—15	40
16. «Дзержинец» Н-Сиб.	33		7	17	27—40—13	34
17. «Металлург» Н-Куз.	34		12	15	27—48—21	33
18. «Зауралец» Курган	33	5	12	16	27—54—27	27
19. «Трактор» Павлодар	33	5	12	16	28—39—11	27
20. «Вулкан» П-Камчат.	34	1	11	22	14—49—35	14

ХИЛЫН СААНАҺАА
ТЕЛЕФОН ★ ТЕЛЕГРАФ ★ РАДИО

„БАТА БЭХИ ХАНИ НҮХЭСЭЛ БА ХАРИЛСАА ХОЛБООН“

АЛЖИР. (ТАСС). А. Н. Косыгинай манай орон ерэлгэ гүнзэгы удха шанартай байхаһаа гадна, манай оронуудай арадуудай бата бэхи хани нүхэсэлэй болон аша үрэтэй харилсаа холбооной гэршэ мүн гэжэ эндэхи газетэнүүд дээрэ толилогдоһон статья, шэнжэлэлнүүд соо онсолон тэмдэглэгдэнэ.

ФНО партиин Ехэ Алжирай национальна комиссариадай Алжирай бүхы хүн зондо хандажа, хүндэтэ совет айлшандаа халуун угталга эмхидхэе гэһэн уряае газетэнүүд толилоо. Агуу Октябриин Социалис революциин оронииe, 50 жэлэй туршада зуун жэлнүүдэйнгээ гээгдэлһээ гаража, асари ехэ амжалтануудые туйлаһан совет арадые түлөөлжэ ерэһэн айлшаниие Алжир угтахань гэжэ хандалга соо хэлэгдэнэ.

СКЮ-гэй ПРЕЗИДИУМЭЙ ГҮЙСЭДХЭХЭ БЮРОГОЙ ЗАСЕДАНИ

БЕЛГРАД. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин сентябриин 22—25-най үдэрнүүдтэ Югослави айлшалха үедэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневтэй хэһэн хэлсээнүүд тухайгаа СКЮ-гэй түрүүлэгшэ, СФРЮ-гэй Президент И. Броз Тито СКЮ-гэй Президиумэй гүйсэдхэхэ бюрогой заседани дээрэ мэдээсэбэ.

И. Броз Титын мэдээсэл гүйсэдхэхэ бюро зүбшөөд һайшааба гэжэ ТАНЮГ агентство мэдээсэнэ. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарьтай хэһэн хэлсээнүүд һайн үрэ дүнтэй дүүрээ гэжэ сэгнэхэ зуураа, энэ хэлсээнүүд СФРЮ болон СССР, СКЮ КПСС хоёрой хоорондохи харилсаа холбооe саашадань хүгжөөлгэдэ нилээд ехэ удха шанартай байгаа гэжэ гүйсэдхэхэ бюро тоолоно.

Гүйсэдхэхэ бюрогой заседанида коммунистнуудай союзай республиканска, краевой Центральна комитедүүдэй түрүүлэгшэнэр болон секретарьнар, Югославиин Арадай Армиин дэргэдэ Коммунистнуудай Союзһаа байдаг эмхиин конференциин комитедэй секретарь, Югославиин Союзна гүйсэдхэхэ Вечын түрүүлэгшэ, профсоюзуудай холбооной түрүүлэгшэ хабаадаа.

Коммунист— генеральна советник

ПАРИЖ. (ТАСС). Коммунист Д. Верделан Зүүн Алесай кантондо (Гар департамент) болоһон зарим тэды һунгалтын үедэ дахинаа генеральна советнигээр һунгагдаа. Д. Верделан түрүүшын турай үедэ тон олонхиин дууе абаад байба.

МОНГОЛ-СОВЕТ ХАНИ БАРИСААНАЙ ҺАРА

УЛААН-БААТАР. Октябриин 4. ТАСС-ай корр. Ч. Намжилов нигэжэ дамжуулна. Октябриин 6-һаа МНР-эй хото болон хүдөө нютагуудта заншалта монгол-совет хани барисаанай һара эхилхэнь. Байгша он соо монгол арадай ажабайдалда гүнзэгы удха шанартай үйлэ хэрэгүүд болоо. МНРП-гэй XVI съезд үнгэргэгдөө, Монголой Арадай революциин 50 жэлэй ойн баяр тэмдэглэгдээ. СССР-эй коммунизм байгуулгадаа туйлаһан амжалтануудтай, совет хүн зоной баян дүй дүршэлтэй танилсаха зорилготой элдэб олон хэмжээ ябуулганууд энэ һарын туршада үнгэргэгдэхэ байна. Предприяти, эмхи зургаан, хүдөө ажахын нэгэдэл болон госхозуудта баярай суглаанууд болохо, совет мэргэжэлтэдэй хабаатай хани ёһоной уулзалганууд үнгэргэгдэхэ. Монгол, совет арадуудай аха дүүгэй хани барисаан тухай лекцинүүд хаа хаанагүй уншагдаха, МНР СССР хоёрой хоорондохи харилсаа холбоондо зорюулагдаһан фотовыставкэнүүд эмхидхэгдэхэ.

Хани барисаанай һарын үедэ совет культурын үдэрнүүд Монголдо үнгэргэгдэхэ. Энэ гайхамшагта һайндэрэй программа үргэншье, олон янзашье юм. Искусствын габьяата ажал ябуулагшад концертнүүдые харуулха, кинофестиваль үнгэргэгдэхэ, уран һайханай болон номой выставкэнүүд эмхидхэгдэхэ байна. Уран зохёолшод, уран зураашад, композиторнууд, киногой ажал ябуулагшадтай уулзалганууд болохо.

Энэ хани барисаанай һарын үедэ Монгол орон айлшалан ерэһэн совет хүнүүд Дорнод, Губи Алтайн, Забхан аймагаар аяншалха юм.

АНДЖЕЛА ДЭВИСЫЕ СҮЛӨӨЛҮҮЛХЭ!

ПАРИЖ. (ТАСС). Хэдэн арбаад мянган хүбүүд, басагад американ эрэлхэг зоригто патриотка Анджела Дэвистэй һанал нэгэтэй байһанаа элирхэйлэн харуулхын тула Парижай үйлсэ гудамжануудта гараба.

...Бастилиин талмай тээшэ дабшаһан жагсаалшад: «Анджела Дэвисые сүлөөлүүлхэ!» гэжэ бэшээтэй мантан томо транспарантнуудые, хэдэн зуугаад улаан тугуудые баринхай ябаба.

ФКП-гэй Политбюрогой гэшүүн Поль Лоран ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө нигэжэ хэлээ. Анджела Дэвис — расизмда, милитаризмда эсэргүү, США-гай правительствын ээрхэг түримхэй политикада эсэргүү тэмсэлэй һүлдэ туг болоно. Францын залуушуулай энэ жагсаал хадаа империалис дарлалтын али бүхы үзэгдэлнүүдтэ эсэргүү буруушаал, американ ээрхэг түримхэй аашада эсэргүү, эб найрамдалай, национальна сүлөөрэлгын түлөө тэмсэгшэ бүхы арадуудтай һаналаа нэгэдэлгын гэршэ мүн.

Жагсаалшадай түрүүшын зэргэдэ Анджела Дэвисэй дүү. Фаня Джордан ябалсаа. Француз залуушуулай олониитын энэ жагсаалда хабаадахын тула Ф. Джордан зорюута Париж ерэһэн байна. Фаня Джордан Бастилиин талмай дээрэ, жагсаалай түгэсхэлдэ Францын хүбүүд, басагадта хандажа, баясхалан хүргөө. Анджела Дэвисые сүлөөрүүлхын түлөө тэмсэлдэ хабаадажа байгаа бүхы американецуудай амаршалга дамжуулба.

Эрэлхэг зоригто американ патриоткотой һаналаа нэгэдэлгын жагсаалда ФКП-гэй Политбюрогой гэшүүд Поль Лоран, Гастон Плисонье, Францын политическэ, ниитын эмхинүүдэй бусад мэдээжэ түлөөлэгшэд хабаадаа.

Һунгалтын нэрэ зүүһэн хархис ябуулга

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Урда Вьетнамдахи «президентын һунгалта» гэдэг хархис ябуулга дүүрээ. «Гүрэнэй толгойлогшын» тушаалда табигдаһан ганса кандидадай — Американ хүлһэншэ Тхиеугэй түлөө дуугаа үгэлгэ полициинхидэй бүдүүлиг аашаар дэмжэгдэн үнгэрөө. Урда Вьетнамай улад олон зон энэ «һунгалтые» буруушаан тэмсээ. Хэдэ хэдэн городуудта ехэ жагсаалнууд, митингнүүд, полицитай тулалдаанууд болоо. Ассошиэйтед Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Данангын полици жагсаалда гарагшадые буудаһан ба нюдэ уһатуулдаг газ хэрэглэһэн байна. «Зэбсэггүй хүнүүдтэ эсэргүү шэглүүлэгдэжэ, хуягта машинанууд табигдаа. 57 хүн шархатаһан һурагтай.

НЭГЭ ХУУРМАГ ДУРДАЛГА ТУШАА

Худал хуурмаг мэдээсэлнүүд баруунай гүрэнүүдтэ тараагдажал байдаг ааб даа. Советскэ Союзые хардаһан мэдээсэлнүүд илангаяа олон. Тиимэһээ тэдэнь уншагшадые гайхуулхаяа болиһоор үнинэй. Гэбэшье һаяхан тараһан үшөө нэгэ хуурмаг мэдээсэл тушаа тогтомоор гэжэ һанагдана. «Фон Хазе унд Келер» гэдэг Баруун Германиин хэблэлээр барлагдан гарахаяа байһан «Геленэй дурдалганууд» тухай эндэ хэлэгдэнэ. Фашис «рейхэй» абьяастай ажал ябуулагшадай нэгэн, бүри 1946 ондо Нюрнбергдэхи сүүдэй шиидхэбэреэр саазалагдаха болоһон Мартин Борман гэгшэ «совет агент» байһан юм гэжэ тэрэ дурдалганууд соо баталагдана. Үнгэржэ ерэхэдээ, Борман дайнай һүүлээр СССР-тэ «хоргодоһон», тиигээд тэндээ гурбан жэлэй саана наһа бараһан гэжэ Гелен бэшэнэ.

Иимэ шал хуурмаг, һанаанһаа абтаһан юумэнүүдые Рейнхард Геленэй бэшэһэниинь гайхалтай бэшэ. Энэ нацистын намтарые уншаад үзэбэл, Советскэ Союзда эсэргүү үйлэ хэрэгүүдые эмхидхэхэ, худал хуурмаг мэдээсэл тарааха талаар ехэл мэргэжэһэн хүн гэжэ абаһаар ойлгохоор. Дайнай жэлнүүдтэ генерал Гелен вермахтын зүүн фронт дээрэхи тагнуулай начальник ябаһан юм. Һүүлэй жэлнүүдтэ тэрэ Баруун Германиин тагнуулай алба даадаг байгаа. ЦРУ намда 23 жэлэй турша соо хэдэн миллион доллар түлөө юм гэжэ Гелен «дурдалганууд» соогоо сэхэ мэдэрнэ. Энэнь тагнуул хэһэнэй түлөөһэн болоно бшуу. Тэрээнһээ гадна, Советскэ Союзые хардаһан, худал хуурмаг материалнуудые тараадаг байһанайнь түлөө тусгаар түлөөһэ үгэдэг байгаа гэжэ мэдэхээр. Мүнөө тагнуулай ажалһаа хойшо гараһан, 69-тэй Рейнхард III Гелен ээдтээ «дурдалгануудаа» барижа, ашыень харюулха һанаатай гээшэ ааб даа.

Баруунай хэблэлэй зарим органууд Геленэй «дурдалгануудые» олоогүй юумээ олоһондол, магтажа эхилэнхэй. ФРГ-гэй ээрхэг түримхэйшүүлые, үһөө нэхэгшэдые даган дууряадаг, Советскэ Союзда харша шэглэл баримталдаг Баруун Германиин Шпрингерэй газетэ ба хэблэлэй концерн энэ талаар илангаяа ехэ оролдолго гаргана. Тус концернын томо газетэ — «Ди вельт» Геленэй «дурдалгануудые» түрүүлэн толилхо эрхэ 250 мянган доллароор худалдажа абаа гээд баруунай хэблэл мэдээсэнэ. Советскэ Союзда эсэргүү хүлгөө татамаар материалнуудые бэдэрэн, Гитлерэй тагнуулшанда хандажа, Борман мэтын фашис дээрмэшэд тухай худал мэдээсэлнүүдэй түлөө иимэ ехэ мүнгэ хаяжа байгаа хадаа, Аксель Шпрингерэй хэблэлэйнь хэрэг бүрил бирагүй байдалтай гээшэ ха гэжэ тухайлмаар байна.

Теэдшье Геленэй «дурдалгануудые» хэблэхэ, тэрээн тухай һураг тараахадаа, баһал тусхай зорилготой байһаниинь элитэ ааб даа. Юуб гэхэдэ, Европодохи шахардуу байдалай мүнөө һуларжа байһан ушар тэдэнэй һанаае зобооно бшуу. Баруунай зарим эмхинүүд, тэрэ тоодо Шпрингерэй концерн, уласхоорондын байдалай зөөлэрэлгэдэ яажашье һаад хэхые оролдоно. Тиимэ зорилгоор лэ юушье хэрэглэхэһээ тунхарихагүй байна ха юм. Мянга-мянгаар доллар шэдэн, Гитлерэйшье туһамаршадай худал хуурмаг үгэ худалдажа абана бэшэ гү? Теэд Борман тухай худал хуурмаг үгэнүүдэй ёһото сэн — хан гэхэ хадааһаташье болохогүйнь баранда мэдээжэ.

Ю. КОРНИЛОВ,
ТАСС-ай шэнжэлэгшэ.

ПРАВДА БУРЯТ[…]

Нэгэдэхи хуудаһанда: [...] публикын баярта ойе угту[…] —түрүү бэшэг. «Баатарлиг [...] намай дэбисхэр дээрэ» — [...] «Октябриин хубисхалай хү[…]дэ» гэһэн ниитэ гаршаг [...] информацинууд.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Су[…]най һүүлээр» — В. Окуневой [...] респонденци. В. Давыдовай [...]га сабшалан дээрэ намартаа [...] дэхэ ажал хэрэгүүд» гэһэн ст[…] АПН-эй материал.

Гурбадахи хуудаһанда: «[…] бүхэнэй аша туһада» — Н. [...]баевай статья. Хилын саа[…]

Дүрбэдэхи хуудаһанда: [...]тын һонинууд.

ЭНХИЕ ЭКРАН

МОСКВА ХАРУУЛНА:
14.00—орон доторхи һ[…] 14.05—һурагшадта зорю[…]һан дамжуулга. 14.30—ула[…]рондын программа. 15.[…] «Москвагай айлшад» гэһэн [...]миин гүрэнэй драмтеатрай [...] 16.10 — «Останкинай конц[…] студи урина» гэһэн дамж[…] 17.00—миллион арадуудай [...]нинскэ университет. 17.[…] «Киногой аяншалгада ду[…] шуулай клуб» гэһэн дамж[…] 18.30—орон доторхи һ[…] 18.45—«Ханойн үглөө» гэһ[…]левизионно документальна [...] 19.00—концерт. 19.55—«[…] хүршэнэо» гэһэн телевиз[…] театр. 20.35—«СССР-эй Гү[…]баннын 50 жэл» гэһэн [...]жуулга.

УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА:
21.00 телепанорама. 21.[…] «Факел» гэһэн залуушуулай [...]грамма. 22.10—концерт. МОС[…] ХАРУУЛНА: 22.30—«Ми[…] арадуудай ленинскэ универ[…] гэһэн дамжуулга. 23.00—«Му[…]ма» гэһэн Казахай телевид[…] уран һайханай фильм. 23.[…] «Букет» гэһэн мульт[…] 24.00—«Время» гэһэн һу[…] һонинной программа.

Редакторай орлог[…]
М. Н. НИМАЕ[…]

Манай адрес, телеф[…]

г. УЛАН-УДЭ, ул. З[…] 35. Телефоны: редак[…] 54-54, приёмная—54-8[…] редактора—68-08, зам. р[…]тора—62-62, ответ. секре[…] —50-52, зам. ответ. секр[…] —66-76, отделы: пар[…] жизни—60-91, сельского [...]зяйства—64-36, 63-86, про[…]ганды и агитации—56-23, [...]мышленности и строител[…] —61-35, советского стр[…]ства и быта—69-58, куль[…] и школ—60-21, писем [...] селькоров—67-81, информ[…] —34-05, общественная [...]ная—56-62, машинное бюр[…] 57-63, фотолаборатор[…] 33-61.

Н-04582. Заказ № 10[…]